

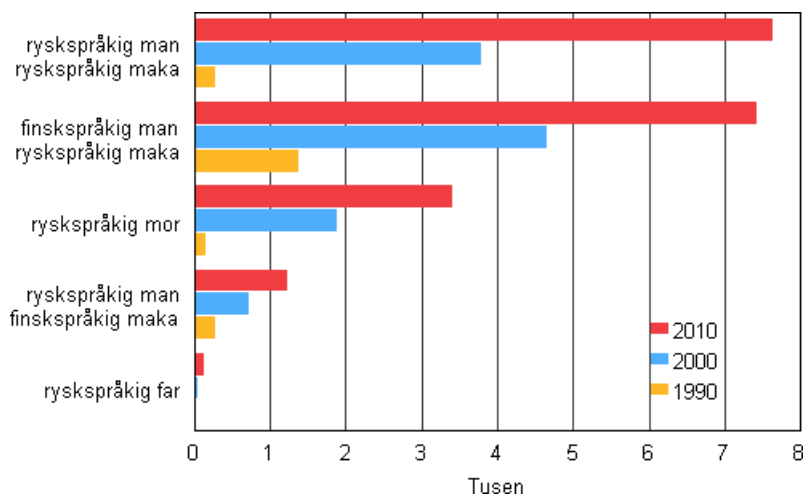
Familjer 2010

Årsöversikt

Antalet ryskspråkiga familjer har överstigit antalet finsk-ryska familjer

I slutet av år 2010 fanns det enligt Statistikcentralens familjestatistik totalt 11 200 sådana ryskspråkiga familjer där familjens enda förälder eller båda föräldrarna var ryskspråkiga. Den vanligaste kombinationen av ryskspråkiga familjer är nu familjer med två ryskspråkiga föräldrar. Deras antal uppgår till 7 700 familjer. Ännu för ett år sedan var den vanligaste kombinationen en familj bestående av en finskspråkig man och en ryskspråkig kvinna.

Ryskspråkiga familjer år 1990, 2000 och 2010

Antalet familjer med en finskspråkig man och en ryskspråkig kvinna uppgår till 7 400. Familjer med en ryskspråkig man och en finskspråkig kvinna är däremot fortfarande ganska sällsynta (1 300), även om antalet mer än fyrdubblats på tjugo år. Antalet ryskspråkiga familjer med en förälder uppgick till totalt 3 600 av vilka 96 procent var familjer bestående av mor och barn.

Av alla familjer i Finland var tre procent sådana familjer där den ensamstående föräldern eller båda föräldrarna talade något annat språk än finska, svenska eller samiska som sitt modersmål. Andelen

rykspråkiga familjer av dessa familjer med ett främmande språk som modersmål var nästan 30 procent. År 1990 fanns det bara 300 ryskspråkiga par, år 1995 var antalet omkring 3 000.

Innehåll

1. Den vanligaste typen av familj i Finland är fortfarande barnlöst gift par.....	5
1.1 Familjetyper för unga kvinnor med familj oftast sambor utan barn	6
1.2 Fortfarande få registrerade par	7
1.3 Barnlösa kvinnor under 40 år oftare sambor än gifta	8
1.4 Kvinnor oftare änkor än män änklingar i samboförhållanden	8
2. Tre procent av familjerna har i sin helhet ett främmande modersmål.....	10
2.1 Den största gruppen familjer med ett främmande modersmål är fortfarande de ryskspråkiga.....	10
2.2 Finländsk make och utländsk maka.....	11
2.3 Kvinnornas och männens utlandsfödda makar från olika länder.....	11
3. Antalet barnfamiljer sjunker stadigt.....	13
3.1 Vanligaste barnfamiljen fortfarande en familj med gift par.....	14
3.2 Ökningen av antalet ombildade familjer har stannat av	15
3.3 Antalet barn i barnfamiljer.....	15
4. Inga regionala skillnader i hur vanligt det är med barnfamiljer	18
4.1 Mest sambofamiljer på Åland – minst i Mellersta och Södra Österbotten	18
4.2 Flest enföräldersfamiljer i Päijänne-Tavastland och Nyland	18
5. Av 17-åringarna bor en femtedel bara med sin mor	20
5.1 Hos tre av fyra minst ett syskon hemma	21
5.2 Oftast moderns barn i ombildade familjer	22
6. En förändring i flytten hemifrån bland unga vuxna?	23
7. Allt vanligare att bo ensam eller med någon	25

Tabeller

Tabell 1. Familjebefolkning och familjens medelstorlek åren 1950–2010.....	5
Tabell 2. Familjer efter typ åren 1950–2010	6
Tabell 3. Mannens/hustruns/faderns/moderns civilstånd i samboförhållanden och familjer med en förälder år 2010.....	9
Tabell 4. Familjer med finska, svenska eller något annat språk som modersmål åren 1990–2010.....	10
Tabell 5. Barnfamiljer efter typ åren 1950–2010.....	13
Tabell 6. Ombildade familjer 1990–2010.....	15
Tabell 7. Antalet barn i barnfamiljer åren 1950–2010.....	16
Tabell 8. Barn under 18 år efter familjetyp åren 1985–2010.....	20
Tabell 9. Barn efter antalet minderåriga barn i familjen åren 1985–2010.....	21
Tabell 10. Ungdomar i åldern 20–24 år med familjeställningen barn åren 1985–2010.....	23
Tabell 11. Bostadshushåll efter personantal 1960–2010.....	25

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Familjebefolkning och familjens medelstorlek åren 1950–2010.....	28
Tabellbilaga 2. Svenskspråkiga familjer efter typ och makarnas/föräldrarnas barnantal 31.12.2010.....	28
Tabellbilaga 3. Äkta makar efter ordningsnummer för mannens och kvinnans äktenskap 31.12.2010.....	29
Tabellbilaga 4. Familjer efter makarnas/föräldrarnas språk 31.12.2010.....	29
Tabellbilaga 5. Barnfamiljer efter föräldrarnas språk 31.12.2010.....	30

Tabellbilaga 6. Familjer efter makarnas/föräldrarnas medborgarskap 31.12.2010.....	30
Tabellbilaga 7. Barnfamiljer efter föräldrarnas medborgarskap 31.12.2010.....	31
Tabellbilaga 8. Familjer efter makarnas/föräldrarnas födelseland 31.12.2010.....	31
Tabellbilaga 9. Barnfamiljer efter föräldrarnas födelseland 31.12.2010.....	32
Tabellbilaga 10. Familjer efter familjetyp och antalet hemmaboende barn under 18 år 31.12.2010.....	32
Tabellbilaga 11. Barnfamiljer efter antalet barn under 18 år och familjetyp 31.12.2010.....	33
Tabellbilaga 12. Ombildade familjer efter familjens sammansättning och antalet barn 31.12.2010.....	33
Tabellbilaga 13. Familjer efter barnens åldersgrupp och familjetyp 31.12.2010.....	34
Tabellbilaga 14. Familjernas barn i åldern 0–24 år efter familjetyp och adoptivbarn efter ålder 31.12.2010.....	35
Tabellbilaga 15. Barnen efter ålder och antalet familjens minderåriga barn som bor hemma 31.12.2010.....	36
Tabellbilaga 16. Män med familj efter ålder och familjetyp 31.12.2010.....	37
Tabellbilaga 17. Kvinnor med familj efter ålder och familjetyp 31.12.2010.....	38

Figurer

Figur 1A. Familjer efter typ och hustruns/moderns ålder år 2010 (familjer med far och barn efter faderns ålder).....	7
Figur 1B. Familjer efter typ och hustruns/moderns ålder år 2010 (familjer med far och barn efter faderns ålder), relativ fördelning.....	7
Figur 2. Registrerade partnerskap efter den yngre partners ålder år 2010.....	8
Figur 3. Utländska medborgares familjer åren 1990, 2000 och 2010.....	11
Figur 4A. Utlandsfödda makar till Finlandfödda män efter födelseland år 2010.....	12
Figur 4B. Utlandsfödda makar till Finlandfödda kvinnor efter födelseland år 2010.....	12
Figur 5A. Barnfamiljer efter familjetyp och moderns/ensamförsörjarfaderns ålder år 2010.....	14
Figur 5B. Barnfamiljer efter familjetyp och moderns/ensamförsörjarfaderns ålder år 2010, relativ fördelning.....	14
Figur 6. Antalet barn i medeltal i barnfamiljer efter moderns ålder åren 1985, 1995, 2009 och 2010.....	17
Figur 7. Andelen sambofamiljer av barnfamiljerna efter landskap år 2010.....	18
Figur 8. Andelen enföräldersfamiljer av barnfamiljerna efter landskap 2010.....	19
Figur 9. Barn efter familjetyp och ålder 2010.....	21
Figur 10. Barn efter ålder och antalet barn under 18 år i familjer 2010.....	22
Figur 11A. Unga män i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2010.....	24
Figur 11B. Unga kvinnor i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2010.....	24
Figur 12. Bostadshushåll efter storlek 1990–2010.....	26
Figur 13. Bostadshushållsbefolkning efter bostadshushållets storlek 1990–2010.....	26
Figur 14. Andelen ensamboende män och kvinnor i resp. åldersklass 1990 och 2010.....	27
Kvalitetsredovisning, familjer 2010.....	39

1. Den vanligaste typen av familj i Finland är fortfarande barnlöst gift par

Familjerna indelas enligt om personerna är gifta, sambor eller lever i ett registrerat partnerskap och om de har barn. Utöver dessa finns det enföräldersfamiljer. Här sätts ingen gräns för barnets ålder. I kapitel 3 behandlas barnfamiljer, dvs. familjer med minst ett hemmaboende barn som inte fyllt 18 år. När det gäller föräldrar i barnfamiljer används också termen vårdnadshavare. I följande genomgång avser begreppet enföräldersfamiljer inte bara ensamförsörjarfamiljer, eftersom ett barn som bor med sin mor eller far kan vara i vilken ålder som helst. Den äldsta personen som i den här statistiken har familjeställningen barn är 78 år.

I slutet av år 2010 fanns det 1 455 000 familjer i Finland. Antalet ökade med 4 600 familjer från året innan. Ökningen var 1 500 mindre än året innan.

Av befolkningen hör 76 procent till familjer. Andelen har minskat med 0,3 procentenheter från året innan. Minskningen har varit i samma storleksklass sedan början av 1990-talet. Den andel av folkmängden som hör till familjer var som störst under 1960- och 1970-talen, då 87 procent av befolkningen hörde till familjer. Familjebefolkningen ökade med 5 700 personer under år 2010. Hela folkmängden ökade med 23 800 personer. I slutet av år 2010 var den genomsnittliga storleken på en familj 2,79 personer.

Tabell 1. Familjebefolkning och familjens medelstorlek åren 1950–2010

År	Familjer totalt	Familjebefolkning	Befolkning	Andel av familjebefolkningen, %	Familjens medelstorlek
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	76,8	2,8
2006	1 431 376	4 039 944	5 276 955	76,6	2,8
2007	1 437 709	4 045 561	5 300 484	76,3	2,8
2008	1 444 386	4 051 662	5 326 314	76,1	2,8
2009	1 450 488	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8
2010	1 455 073	4 065 168	5 375 276	75,6	2,8

Den vanligaste typen av familj i Finland är fortfarande gifta par utan barn. År 2010 var deras andel av alla familjer 35 procent. Så sent som år 2004 var den vanligaste familjetypen i Finland gifta par med hemmaboende barn i någon ålder. År 2010 utgjorde de gifta paren med barn 31 procent av alla familjer. Den här familjetypen har emellertid länge minskat i antal, medan antalet barnlösa äkta par varit växande. Under de senaste åren har de årliga förändringarna hela tiden minskat. Till exempel minskade antalet gifta par som bor med sina barn med 2 500 familjer från året innan, medan minskningen från år 2005 till år 2006 var 6 700. Eftersom de årliga förändringarna är små, är det svårt att klart visa på orsakerna till en minskning eller ökning av olika familjetyper.

Också antalet samboende par och deras andel av familjerna ökar. Samboende par utan barn utgör ändå bara 14 procent av alla familjer. Samboende par med barn utgör nuförtiden 8 procent av alla familjer. Deras andel har ökat i långsam takt under de senaste åren.

Antalet familjer med mor och barn har nu minskat för elfte året i rad. Familjerna med far och barn är fortfarande ovanliga – bara två familjer av hundra. Den relativa andelen har inte förändrats nämnvärt under de senaste åren.

Tabell 2. Familjer efter typ åren 1950–2010

År	Totalt	Äkta par utan barn	Äkta par med barn	Sambor med barn	Sambor utan barn	Mor och barn	Far och barn	Registrerade manliga par ¹⁾	Registrerade kvinnliga par ¹⁾
1950	930 572	176 650	593 763	137 803	22 356
1960	1 036 270	207 897	678 822	129 706	19 845
1970 ²⁾	1 153 878	260 562	722 001	6 800	19 100	126 394	19 021
1980 ³⁾	1 278 102	302 818	711 226	36 200	65 900	140 725	21 233
1990	1 365 341	364 452	640 062	65 896	123 471	147 297	24 161
2000	1 401 963	436 019	514 868	102 581	160 132	159 432	28 931
2001	1 407 759	446 404	501 981	105 399	166 601	158 440	28 934
2002	1 411 947	454 977	492 524	107 443	170 368	157 143	29 093	207	192
2003	1 415 104	462 561	483 140	109 672	174 144	156 235	29 352	271	275
2004	1 420 781	471 962	475 705	111 294	177 095	154 851	29 192	325	357
2005	1 426 002	481 209	468 266	112 847	180 590	153 024	29 238	398	430
2006	1 431 376	488 880	461 569	114 671	184 732	151 475	29 101	455	493
2007	1 437 709	496 814	456 235	115 860	188 172	150 251	29 288	527	562
2008	1 444 386	504 728	452 180	115 966	191 177	149 631	29 460	579	665
2009	1 450 488	509 916	448 897	116 797	193 894	149 823	29 765	625	771
2010	1 455 073	513 889	446 433	117 254	195 967	149 651	30 278	706	895
%									
1950	100,0	19,0	63,8	14,8	2,4
1960	100,0	20,1	65,5	12,5	1,9
1970 ²⁾	100,0	22,6	62,6	0,6	1,7	11,0	1,6
1980 ³⁾	100,0	23,7	55,6	2,8	5,2	11,0	1,7
1990	100,0	26,7	46,9	4,8	9,0	10,8	1,8
2000	100,0	31,1	36,7	7,3	11,4	11,4	2,1
2001	100,0	31,7	35,7	7,5	11,8	11,3	2,1
2002	100,0	32,2	34,9	7,6	12,1	11,1	2,1	0,0	0,0
2003	100,0	32,7	34,1	7,8	12,3	11,0	2,1	0,0	0,0
2004	100,0	33,2	33,5	7,8	12,5	10,9	2,1	0,0	0,0
2005	100,0	33,7	32,8	7,9	12,7	10,7	2,1	0,0	0,0
2006	100,0	34,2	32,2	8,0	12,9	10,6	2,0	0,0	0,0
2007	100,0	34,6	31,7	8,1	13,1	10,5	2,0	0,0	0,0
2008	100,0	34,9	31,3	8,0	13,2	10,4	2,0	0,0	0,0
2009	100,0	35,2	30,9	8,1	13,4	10,3	2,1	0,0	0,1
2010	100,0	35,3	30,7	8,1	13,5	10,3	2,1	0,0	0,1

1) Antalet familjer av typen Registrerat par och barn uppgick totalt 281.

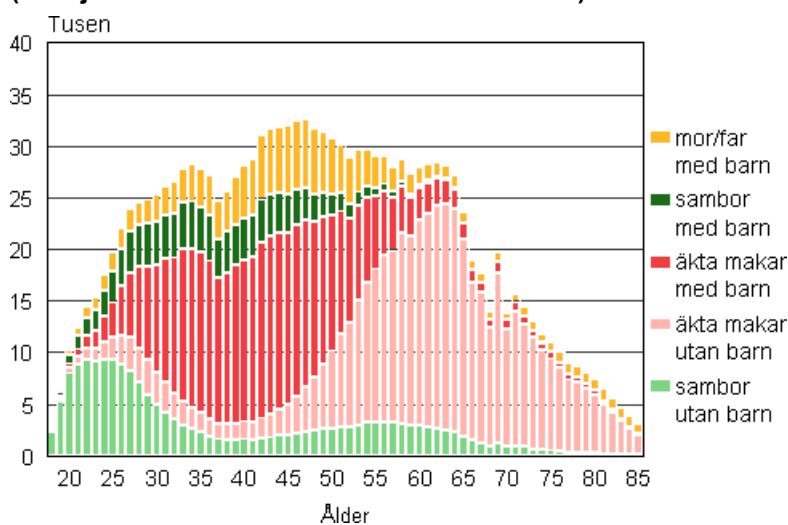
2) Folkräkningens fördelning efter familjetyp har korrigerats på basis av intervjuundersökningar (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto (Samboende), Rättspolitiska forskningsinstitutet 49, Helsingfors 1981).

3) Folkräkningens fördelning efter familjetyp har korrigerats med registerbaserat familje- och sambomaterial för år 1981.

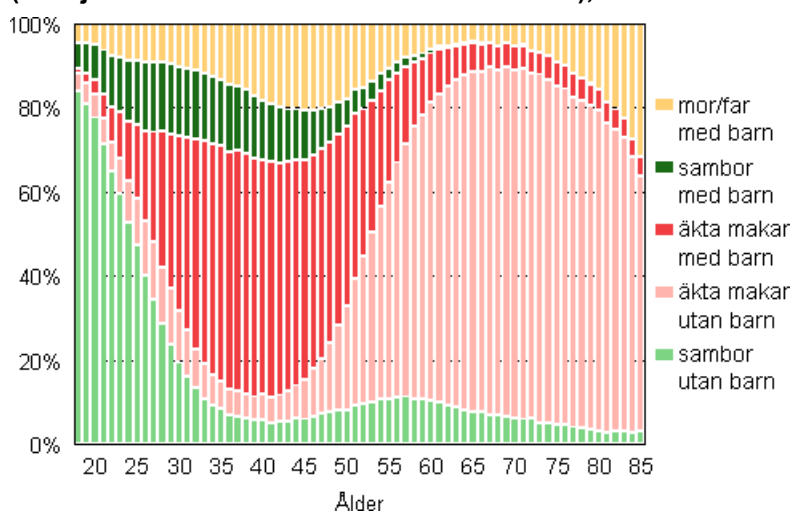
1.1 Familjetypen för unga kvinnor med familj oftast sambor utan barn

Kvinnornas familjetyper varierar i olika åldersskeden. Den mest typiska typen av familj bland unga kvinnor under 28 år med familj är sambor utan barn. Redan då kvinnan fyllt 28 år är den mest typiska familjetypen gifta par med barn. Först när kvinnorna fyllt 52 år är den mest typiska familjetypen gifta par utan barn. Till de allra äldsta (minst 89 år) kvinnornas familjer hör oftare barn än make. Av kvinnorna i den här åldern hör bara nio procent längre till familjebefolkningen. Ålderdomen bland män ser rätt annorlunda ut i ljuset av familjestatistiken. Till exempel bland 89-åriga män hör 46 procent till familjer. Familjen är då oftast makar hos vilka det inte längre bor några barn.

Figur 1A. Familjer efter typ och hustruns/moderns ålder år 2010 (familjer med far och barn efter faderns ålder)

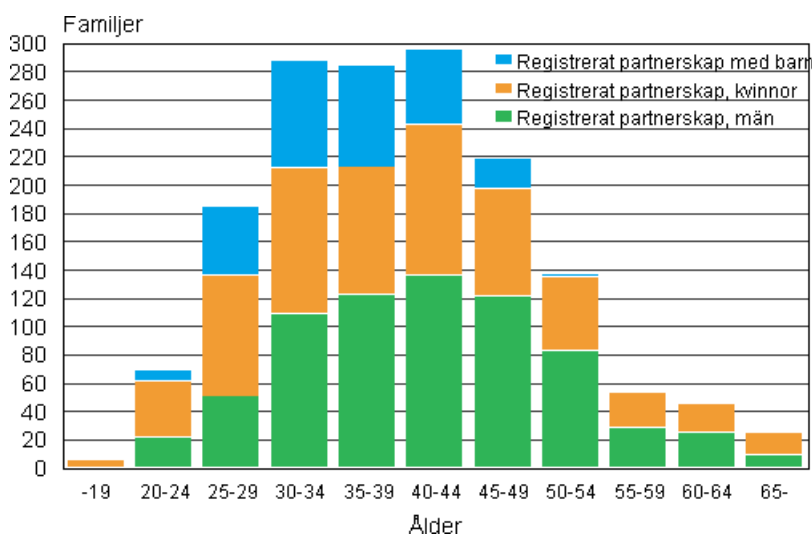
Figur 1B. Familjer efter typ och hustruns/moderns ålder år 2010 (familjer med far och barn efter faderns ålder), relativ fördelning

1.2 Fortfarande få registrerade par

I slutet av år 2010 levde 706 manspar och 895 kvinnopar i ett registrerat partnerskap, dvs. 205 fler par än år 2009. De här familjerna anges i största delen av tabellerna i denna publikation bland gifta par. I vissa av tabellerna som gäller hela landet utgör de här familjerna en egen grupp. Denna uppgift kan av datasekretessskäl anges kommunvis bara om det finns minst fem par. I figur 2 anges de registrerade mans- och kvinnoparens åldersfördelning efter den yngre partners ålder. Av figuren framgår att mansparen är äldre än kvinnoparen. I övriga figurer anges de registrerade paren bland gifta par. De registrerade paren är fortfarande så få till antalet att de inte skulle kunna särskiljas som en egen grupp.

Figur 2. Registrerade partnerskap efter den yngre partnerns ålder år 2010

1.3 Barnlösa kvinnor under 40 år oftare sambor än gifta

Samboendet är de unga barnlösa parens boendeform. Barnlösa kvinnor är ända upp till en ålder av 40 år oftare sambor än gifta. Bland mödrar finns det däremot fler samboende än gifta kvinnor bara i den lilla grupp mödrar som är under 25 år. När det gäller mödrar som är äldre än detta och som bor med sin partner är flertalet gifta. Ju äldre kvinnan är desto mer sannolikt är det att hennes parförhållande är äktenskap.

Andelen gifta par av alla familjer är 66 procent och av familjer där det är fråga om ett parförhållande 75 procent. Andelen samboende par av alla familjer är 22 procent. Av de familjer där det är fråga om parförhållande är 25 procent sambor.

Bland gifta par är det i 82 procent av fallen vardera partens första äktenskap. Man kan alltså säga att den traditionella familjemodellen fortfarande dominerar i Finland. Av de samboende paren är 67 procent sådana par där ingendera parten tidigare varit gift. Det innebär att någondera parten bland de samboende paren i medeltal varit klart oftare gift tidigare än vad som är fallet bland de gifta paren. Bland 84 procent av de registrerade mansparen hade ingendera parten tidigare varit gift, bland kvinnoparen var andelen 75 procent.

1.4 Kvinnor oftare änkor än män änklingar i samboförhållanden

Tidigare avslöjade en persons civilstånd en hel del om hans eller hennes familj. Nuförtiden kan man knappt alls dra några slutsatser utgående från civilståndet. Civilståndet har i Norden förlorat sin betydelse som demografisk variabel.

Av de kvinnor och män utan barn som lever i ett samboförhållande är omkring 74 resp. 75 procent ogifta. Fler samboende kvinnor är däremot änkor än samboende män änklingar.

Av de män som bor tillsammans med barn och sambo är en något större del ogifta jämfört med kvinnorna. På motsvarande sätt finns det något färre fränskilda män än kvinnor. En förklaring är säkert de ombildade familjer som uppstår då en ny man flyttat ihop med en fränskild mor. Fler samboende mödrar är också änkor än samboende fäder änklingar.

Tabell 3. Mannens/hustruns/faderns/moderns civilstånd i samboförhållanden och familjer med en förälder år 2010

Civilstånd	Familjetyp							
	Manlig sambo inga barn	Kvinnlig sambo inga barn	Manlig sambo och barn	Kvinnlig sambo och barn	Far och barn	Far och barn under 18 år	Mor och barn	Mor och barn under 18 år
Ogift	75,0	73,9	78,3	77,3	18,1	26,7	31,4	40,8
Gift	0,8	0,7	0,4	0,5	13,0	14,6	9,8	12,0
Frånskild	22,4	21,3	20,7	20,9	51,6	53,1	42,8	44,2
Änka/änkling	1,8	4,2	0,6	1,3	17,4	5,7	16,0	3,0
Totalt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
N	195 929	195 922	117 248	117 237	30 265	15 833	149 543	101 863

Fäder och mödrar i enföräldersfamiljer har olika civilstånd. Över hälften av fäderna är frånskilda, bland mödrarna är de frånskilda betydligt färre. Av dessa mödrar är 31 procent ogifta, av fäderna bara 17 procent. Man bör dock beakta att det inte finns några begränsningar ifråga om barnens ålder, dvs. här avses inte ensamförsörjare. Ett barn i enföräldersfamiljer kan vara i vilken ålder som helst, dvs. hit hör också familjer som till exempel består av gamla mödrar som är änkor och deras vuxna barn.

Tabell 3 har kompletterats med kolumner över enföräldersfamiljer, dvs. fäder och mödrar som har minderåriga barn. Deras civilstånd avviker tydligt från gruppen med alla enföräldersfamiljer. Det finns färre änkor/änklingar och fler av alla andra civilstånd. Märkas bör att det relativa antalet änklingar bland ensamförsörjare är nästan dubbelt så stort som antalet änkor bland ensamförsörjare. Detta trots att färre fäder blir änklingar än mödrar blir änkor. Vid en skilsmässa stannar barnen i allmänhet hos modern, vid dödsfall finns det inget val. Hela 41 procent av ensamförsörjarmödrarna är ogifta, en del har redan säkert ursprungligen varit ensamförsörjare, men en större del är en följd av upplösta samboförhållanden.

2. Tre procent av familjerna har i sin helhet ett främmande modersmål

I 88 procent av alla familjer är den ensamstående föräldern eller båda makarna finskspråkiga. Andelen helt svenskspråkiga familjer är 4 procent. Familjer där den ena av makarna är svenskspråkig och den andra finskspråkig utgör tre procent av alla familjer. Kombinationer av finska och svenska med andra språk förekommer i tre procent av familjerna. Antalet familjer där båda makarna eller den ensamstående föräldern är icke finsk- eller svenskspråkig uppgår till 38 300, vilket är tre procent av alla familjer.

Det är mycket vanligare att svenskspråkiga män är gifta med finskspråkiga kvinnor än att svenskspråkiga kvinnor är gifta med finskspråkiga män. Antalet helt svenskspråkiga par är bara 5 000 fler än de par där den ena är svenskspråkig och den andra finskspråkig.

Av de män som talar finska eller svenska som sitt modersmål är 23 200 gifta eller sambor med en icke finsk- eller svenskspråkig, av kvinnorna 18 700. Äktenskapen och samboförhållandena med icke finsk- eller svenskspråkiga har ökat med 2 100.

Tabell 4. Familjer med finska, svenska eller något annat språk som modersmål åren 1990–2010

Mannens/hustruns språk finska/något annat	År				
	1990	1995	2000	2005	2010
Finskspråkig man och finskspråkig maka	1 088 742	1 081 473	1 089 232	1 105 316	1 114 828
Finskspråkig man och svenskspråkig maka	16 544	16 876	17 394	17 904	18 337
Finskspråkig maka och svenskspråkig man	22 734	22 822	23 445	24 218	24 552
Finskspråkig man och annat språkig maka	4 020	7 636	11 094	16 062	21 772
Finskspråkig maka och annat språkig man	5 951	8 679	10 236	13 181	17 441
Finskspråkig mor/far	162 209	174 554	174 861	166 741	161 302
Svenskspråkig man och svenskspråkig maka	53 348	50 845	49 198	48 190	47 881
Svenskspråkig man och annat språkig maka	300	483	655	982	1 434
Svenskspråkig maka och annat språkig man	410	597	678	943	1 261
Svenskspråkig mor/far	8 489	8 871	8 609	8 147	7 953
Annat språkig man och annat språkig maka	1 832	7 425	11 668	16 944	27 638
Annat språkig mor/far	762	2 709	4 893	7 374	10 674

2.1 Den största gruppen familjer med ett främmande modersmål är fortfarande de ryskspråkiga

Antalet familjer där båda makarna eller den ensamstående föräldern är ryskspråkig uppgår till 11 200. Något färre familjer, dvs. 10 400, är familjer där någondera maken är ryskspråkig. Antalet ryskspråkiga familjer har ökat med omkring 800 jämfört med föregående år.

Den vanligaste språkkombinationen bland de ryskspråkiga familjerna är en ryskspråkig make och en ryskspråkig maka. Under år 2010 har antalet dylika par stigit med omkring 400.

Nästan lika vanliga är familjer med en finskspråkig make och en ryskspråkig maka. År 1990 fanns det bara 300 ryskspråkiga par, nu är antalet redan nästan 7 700. Enföräldersfamiljer med ryskspråkiga mödrar uppgår redan till 3 400.

Det är fortfarande rätt så ovanligt att en finskspråkig kvinna har en ryskspråkig make. Antalet (1 300) har dock mer än fyrdubblats sedan år 1990.

2.2 Finländsk make och utländsk maka

Bara 4,4 procent av familjerna i Finland är familjer där åtminstone den ena maken eller den ensamstående föräldern är utländsk medborgare (64 800 familjer). År 1990 fanns det bara 12 500 sådana familjer i Finland, år 2000 redan 36 000. Under det senaste året har antalet ökat med 4 300 familjer. Kvantitativt sett mest ökade antalet familjer där båda makarna är utländska medborgare.

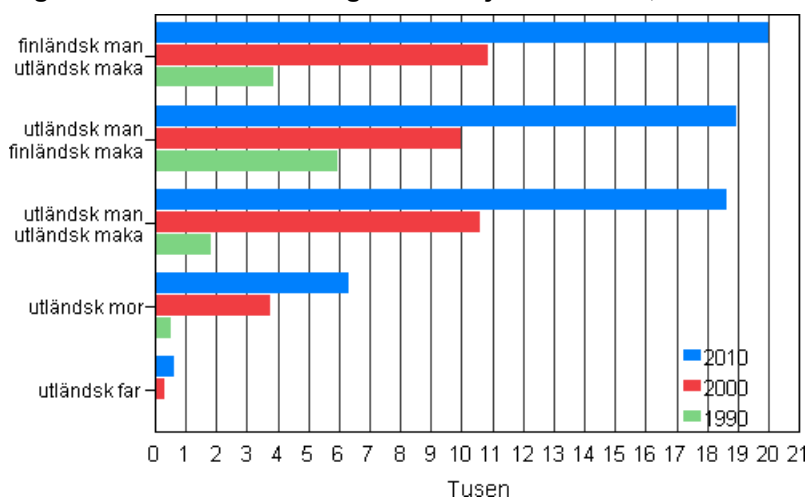
Den vanligaste kombinationen i utländska familjer var under början av 1990-talet familjer där maken var finsk medborgare och maken utländsk medborgare. I början av 2000-talet fanns det flest sådana utländska familjer där maken var utländsk medborgare och maken finsk medborgare. Den vanligaste kombinationen i utländska familjer är fortfarande en finsk make och en utländsk maka och den näst vanligaste kombinationen är en utländsk make och en finsk maka (figur 4). Här görs ingen skillnad mellan gifta och sambor.

Antalet helt utländska familjer, dvs. familjer där den ensamstående föräldern eller båda föräldrarna är utländska medborgare, uppgår till 25 800. Den största gruppen är familjer med ryska medborgare. I slutet av år 2010 fanns det i Finland 5 400 familjer, där båda makarna eller den ensamstående föräldern var ryska medborgare. Antalet familjer med ryska medborgare har inte ökat under år 2010, vilket kan förklaras av erhållande av finskt medborgarskap.

Antalet helt estländska familjer uppgick till 4 800, där en tredjedel är familjer som består av mor och barn. Antalet estländska familjer har ökat med nästan 700 familjer från året innan.

Antalet somaliska familjer med två somaliska medborgare eller en ensamstående förälder uppgick till något under 900. Antalet dylika familjer har ökat med ungefär hundra från året innan. Av familjerna med somaliska medborgare är något över hälften familjer bestående av mor och barn. Många av de familjer som i tiden flyttade från Somalia har redan varit i Finland så länge att de har fått finskt medborgarskap. Om man ser till modersmålet finns det 1 600 familjer med två makar eller en ensamstående förälder som ursprungligen varit somaliska.

Figur 3. Utländska medborgares familjer åren 1990, 2000 och 2010

2.3 Kvinnornas och männens utlandsfödda makar från olika länder

Den bästa uppfattningen om finländares utländska makar får man genom att granska i vilka länder dessa är födda. Man bör dock hålla i minnet att det också finns en del personer som ursprungligen har finskt medborgarskap trots att de är födda utomlands. Av de män som är födda i Finland har 32 700 utlandsfödda makor. Antalet har ökat med nästan 1 300 personer från året innan.

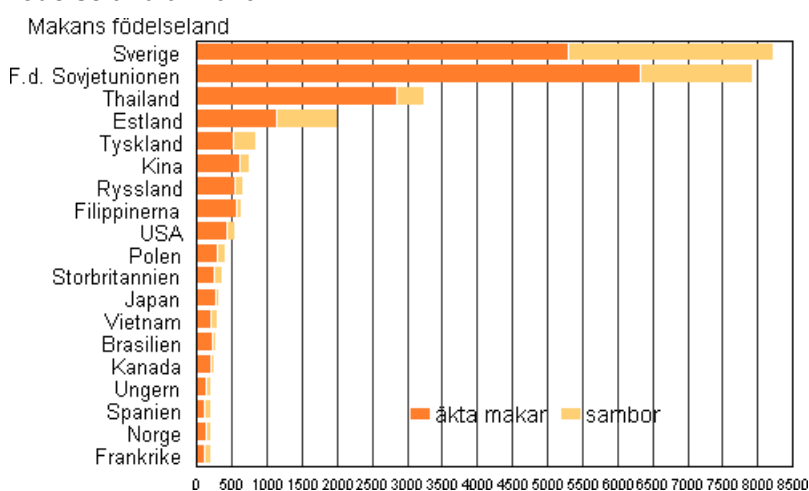
Av de kvinnor som är födda i Finland har 28 400 utlandsfödda makar. Antalet har ökat med 1 200 personer. I dag har männen oftare en maka med utländsk bakgrund än kvinnorna har en utländsk make.

Finländska mäns och kvinnors utlandsfödda makar kommer från olika länder. Männen kommer främst från grannländerna, såväl från väst och öst som söder. De som är födda i det forna Sovjetunionen

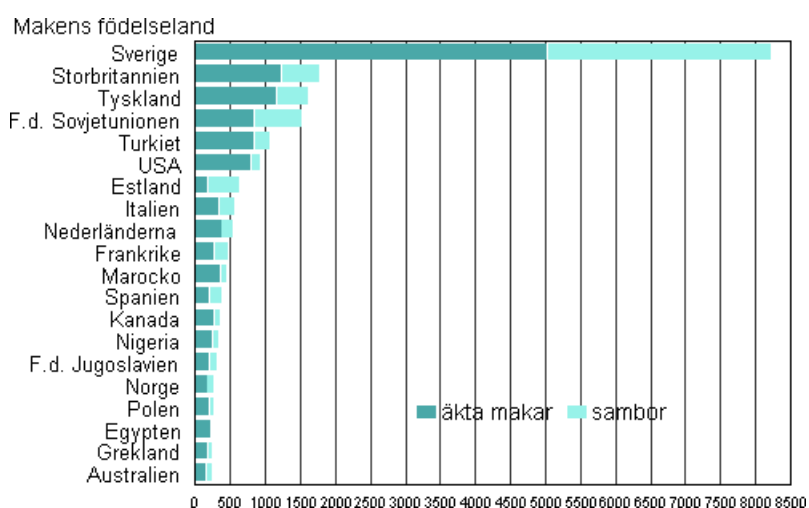
kan inte särskiljas i estländare eller ryssar, eftersom estländarnas födelseland oftast är Sovjetunionen och en stor del av makarna från dessa områden kommit till Finland redan före Sovjetunionens sönderfall. Finländska män har 10 600 makor som är födda i det forna Sovjetunionen, Ryssland eller Estland och 8 200 makor som är födda i Sverige. Antalet makor som är födda i Thailand är nästan 3 300, vilket är en ökning på 300 från året innan. Sedan följer Tyskland, Kina, Filippinerna, Förenta staterna, Polen och Storbritannien.

Kvinnornas utlandsfödda makar är från fler olika länder än männen. Efter de svenskfödda makarna, som uppgår till 8 300, har också kvinnorna flest makar födda i det forna Sovjetunionen. Antalet män som är födda i det forna Sovjetunionen, Ryssland och Estland är 2 200, dvs. nästan 200 fler än året innan. De näst största grupperna av makar till finländska kvinnor var födda i Storbritannien, Tyskland, Turkiet och Förenta staterna. Allt som allt uppgår antalet länder där makarna till minst hundra finländska kvinnor är födda till 44. För männen är motsvarande siffra 33.

Figur 4A. Utlandsfödda makar till Finlandsfödda män efter födelseland år 2010

Figur 4B. Utlandsfödda makar till Finlandsfödda kvinnor efter födelseland år 2010

3. Antalet barnfamiljer sjunker stadigt

I slutet av år 2010 fanns det totalt 582 000 barnfamiljer i Finland. I barnfamiljerna bor minst ett barn under 18 år i föräldrahemmet. Av alla familjer är 40 procent barnfamiljer. Andelen barnfamiljer har minskat stadigt under de senaste åren. Om även äldre syskon räknas med bor 41 procent av befolkningen i barnfamiljer.

Antalet barnfamiljer har minskat med 1 800 från året innan. Minskningen är större än föregående år. Barnfamiljerna minskar i antal, eftersom den åldersklass där familjerna väntar sitt första barn är mindre än de åldersklasser där det yngsta barnet blir myndigt. Dessutom förblir allt fler kvinnor barnlösa, antingen frivilligt eller ofrivilligt. Till exempel är 27 procent av de 35-åriga kvinnorna, födda år 1975, nu barnlösa. Det är samma andel som året innan bland kvinnor födda år 1974. År 1990 var 19 procent av de 35-åriga kvinnorna barnlösa. Den procentuella andelen mödrar är nu mindre än år 1990 i alla 1-årsklasser. (Befolkningsstrukturen 1990 och Befolkningens sammansättning och befolkningsförändringar kommunvis 2010).

Sådana barnfamiljer där det finns barn under 7 år ökade redan för sjätte året i rad. År 2010 ökade dessa familjer med nästan 2 800. Detta beror givetvis på att antalet födda barn har ökat under början av 2000-talet.

Tabell 5. Barnfamiljer efter typ åren 1950–2010

År	Totalt	Äkta par och barn	Sambor och barn	Mor och barn	Far och barn	Registrerat partnerskap och barn	Personer i barnfamiljer	Barn under 18-år i familjer	Barnfamiljer av alla, %	Barnfamiljsbefolkning, %
1950	599 329	515 115	..	74 319	9 895	1 341 330	64	..
1960	678 046	601 542	..	67 381	9 123	1 536 464	65	..
1970 ¹⁾	677 035	602 076	5 800	61 173	7 986	1 345 089	59	..
1980 ²⁾	688 732	572 142	32 100	74 839	9 651	1 163 926	54	..
1990	640 637	490 999	59 900	78 948	10 790	..	2 437 592	1 135 686	47	49
2000	612 627	398 892	95 120	103 984	14 631	..	2 317 291	1 116 687	44	45
2005	591 528	368 553	104 782	103 044	15 063	86	2 232 613	1 084 865	42	43
2006	589 448	365 326	106 422	102 469	15 111	120	2 223 718	1 080 728	41	42
2007	587 767	362 884	107 290	102 156	15 291	146	2 216 526	1 076 522	41	42
2008	585 224	360 904	107 034	101 717	15 382	187	2 206 209	1 071 800	41	41
2009	584 172	358 871	107 377	102 146	15 549	229	2 200 603	1 068 554	40	41
2010	582 360	356 943	107 368	101 946	15 836	267	2 200 603	1 068 554	40	41
%										
1950	100,0	85,9	..	12,4	1,7
1960	100,0	88,7	..	9,9	1,3
1970	100,0	88,9	0,9	9,0	1,2
1980	100,0	83,1	4,7	10,9	1,4
1990	100,0	76,6	9,4	12,3	1,7
2000	100,0	65,1	15,5	17,0	2,4
2005	100,0	62,3	17,7	17,4	2,5	0,0
2006	100,0	62,0	18,1	17,4	2,6	0,0
2007	100,0	61,7	18,3	17,4	2,6	0,0
2008	100,0	61,7	18,3	17,4	2,6	0,0
2009	100,0	61,4	18,4	17,5	2,7	0,0
2010	100,0	61,3	18,4	17,5	2,7	0,0

1) Folkräkningens fördelning efter familjetyp har korrigerats på basis av intervjuundersökningar (Aromaa, Cantell & Jaakkola: Avoliitto (Samboende), Rättspolitiska forskningsinstitutet 49, Helsingfors 1981).

2) Folkräkningens fördelning efter familjetyp har korrigerats med registerbaserat familje- och sambomaterial för år 1981.

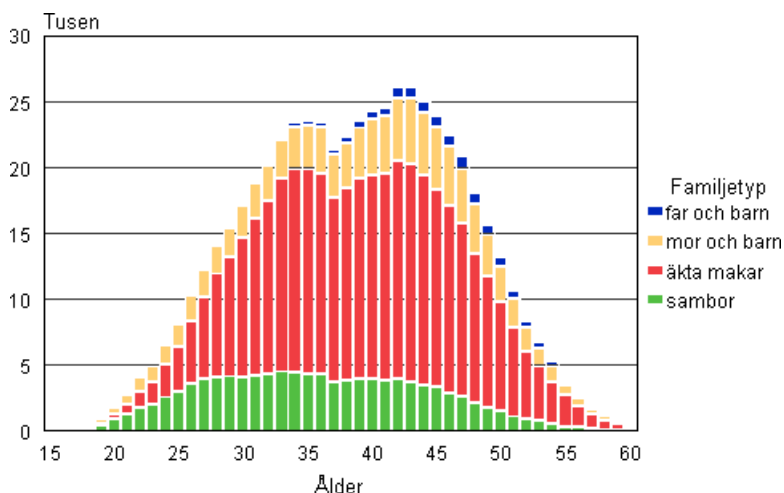
3.1 Vanligaste barnfamiljen fortfarande en familj med gift par

Den vanligaste barnfamiljen är fortfarande en familj där föräldrarna är gifta. I 61 procent av barnfamiljerna är vårdnadshavaren ett gift par. Den här typen av barnfamiljer har visserligen hela tiden minskat både till antalet och relativt sett. Trots detta är dess dominerande ställning inte hotad av de andra familjemodellerna ännu på många år. Av barnfamiljerna har bara antalet familjer bestående av far och barn samt av registrerade par ökat under året och dessa familjer är fortfarande väldigt få. I slutet av år 2010 fanns det i Finland 107 400 barnfamiljer med sambor, vilket är 18 procent av barnfamiljerna.

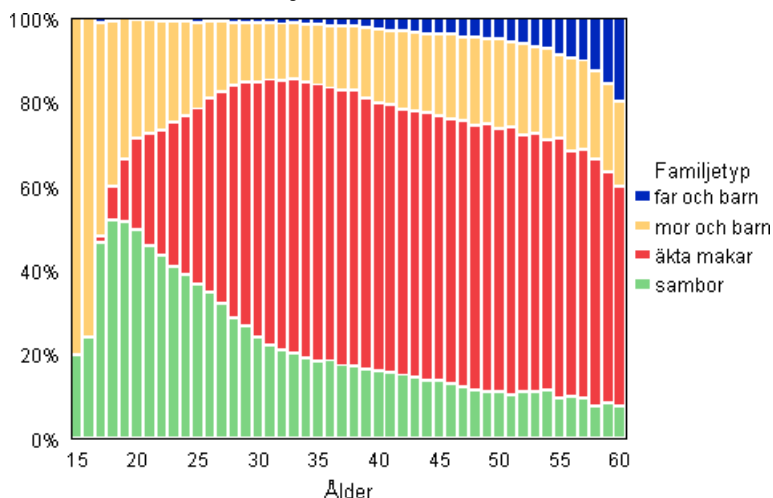
Av de förstfödda föds 54 procent nuförtiden utanför äktenskapet. Andelen har legat på nästan samma nivå sedan år 1999. Av alla barn som föddes år 2010 var 41 procent födda utom äktenskapet (Befolkningsförändringar 2010).

Antalet barnfamiljer med mor och barn (101 900) har minskat något från året innan. Dessa familjers andel av barnfamiljerna har dock bibehållits på en oförändrad nivå. Enföräldersfamiljerna (mor och barn eller far och barn) utgör fortfarande en femtedel av alla barnfamiljer. Det är fortfarande ganska sällsynt i Finland med barnfamiljer där far och barn bor stadigvarande tillsammans, bara 15 800 är sådana familjer. Ännu mer sällsynta är familjer som består av registrerade par och barn under 18 år, bara 267 familjer.

Figur 5A. Barnfamiljer efter familjetyp och moderns/ensamförsörjarens ålder år 2010

Figur 5B. Barnfamiljer efter familjetyp och moderns/ensamförsörjarens ålder år 2010, relativ fördelning

3.2 Ökningen av antalet ombildade familjer har stannat av

Med ombildad familj avses en familj där ett barn som är under 18 år bara är den ena makens barn, dvs. barnet har fått en ny social förälder. I vardagsspråket används begreppet i en mer vidsträckt bemärkelse: ombildad familj kallas de veckoslutfamiljer som uppstår som en följd av olika separationer.

Familjestatistiken görs dock upp efter barnets stadigvarande bostadsort. Ett barn kan inte statistikföras så att det tillhör två familjer. Frånskilda fäder och mödrar som bara har barnen under veckoslut och semestern faller utanför familjestatistiken, om de inte bildat en ny familj.

Nio procent av alla barnfamiljer är ombildade familjer (53 000 familjer). Antalet ombildade familjer har långsamt ökat sedan den första statistiken över dem framställdes år 1990. Under år 2010 minskade antalet dock med 319 familjer.

Av föräldrarna i ombildade familjer är hälften gifta med varandra och hälften är sambor. I allmänhet är barnet i en ombildad familj moderns barn som fått en ny social far. Om paret också fått ett gemensamt barn har föräldrarna i de flesta fall gift sig. I annat fall är det nya paret oftast sambor. Familjer där det stadigvarande bor ”dina, mina och våra barn” är fortfarande sällsynta. Det finns 766 familjer av det här slaget.

Tabell 6. Ombildade familjer 1990–2010

År	Totalt	Äkta par	Sambor	Andelen ombildade familjer av barnfamiljer,%	Moderns barn	Faderns barn	Gemensamma barn	Barn under 18 i ombildad familj	Andelen icke-gemensamma barn av alla barn, %	Andelen barn under 18 i ombildade familjer av barnen i alla familjer, %
1990	44 426	21 808	22 618	6,9	50 713	7 443	30 089	88 245	5,1	7,8
1995	42 460	19 197	23 263	6,6	50 322	7 637	29 242	87 201	5,0	7,6
2000	47 288	21 315	25 973	7,7	58 550	8 541	30 931	98 022	6,0	8,8
2001	48 359	21 846	26 513	8,0	60 272	8 916	31 086	100 274	6,3	9,1
2002	49 294	22 431	26 863	8,2	61 816	9 120	31 226	102 162	6,5	9,3
2003	49 944	22 888	27 056	8,4	63 071	9 198	31 565	103 834	6,6	9,5
2004	50 867	23 872	26 995	8,6	64 503	9 366	32 040	105 909	6,8	9,7
2005	52 204	24 722	27 482	8,8	66 228	9 746	32 465	108 439	7,0	10,0
2006	52 920	25 275	27 645	9,0	67 175	10 054	32 817	110 071	7,1	10,2
2007	53 482	25 901	27 581	9,1	67 652	10 254	33 064	110 970	7,2	10,3
2008	53 674	26 415	27 259	9,2	67 463	10 378	33 227	111 068	7,3	10,4
2009	53 584	26 516	27 068	9,2	67 154	10 517	33 016	110 687	7,3	10,4
2010	53 265	26 612	26 653	9,1	66 508	10 417	33 057	109 982	7,2	10,3

3.3 Antalet barn i barnfamiljer

Då man redogör för antalet barn skall man beakta familjens livsskede. I statistiken räknas exempelvis familjer som först fått sitt första barn till enbarnsfamiljer. På samma sätt hör familjer där bara familjens sista barn bor kvar hemma till enbarnsfamiljer. Familjestatistiken ger ett tvärsnitt av situationen vid en viss tidpunkt, dvs. den visar hur stora familjerna i landet är vid en viss tidpunkt, men inte det slutliga antalet barn i familjen. Det är därför svårt att jämföra olika tidsperioder på grund av att befolkningens åldersstruktur är ojämn.

Den tydligaste förändringen i familjestorleken under en längre period är att antalet och den relativa andelen familjer med minst fyra barn minskat sedan efterkrigsåren (tabell 7). Efter mitten av 1980-talet började dessa stora familjer öka i antal, men ökningen avtog vid ingången till 2000-talet. Under det senaste decenniet har antalet varit väldigt stabilt. Samtidigt som antalet en- och tvåbarnsfamiljer har minskat, har den relativa andelen familjer med minst fyra barn ökat till närmare fem procent.

I slutet av år 2010 ledde en familj med 15 minderåriga barn statistiken över antalet barn. När alla hemmaboende barn räknas med är de största familjerna i Finland också familjer med 15 barn.

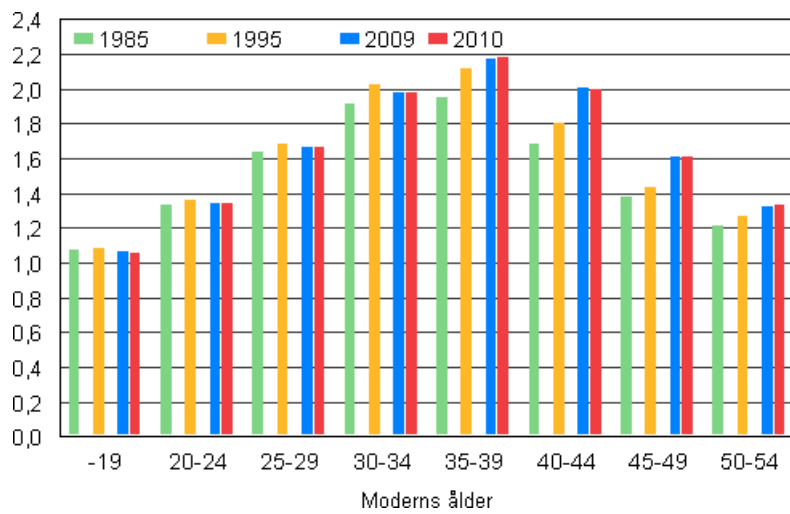
Tabell 7. Antalet barn i barnfamiljer åren 1950–2010

År	Familjer totalt	Antalet barn i familjer				Barn under 18 år i genomsnitt
		1	2	3	4-	
1950	599 329	234 682	173 092	95 100	96 455	2,24
1960	678 046	253 285	202 408	112 446	109 907	2,27
1970	677 035	287 649	222 276	100 358	66 752	1,99
1980	688 732	333 812	264 944	70 100	19 876	1,69
1990	640 637	286 549	250 317	81 163	22 608	1,77
2000	612 627	268 369	230 758	85 025	28 475	1,82
2005	591 528	255 549	225 879	81 775	28 325	1,83
2008	585 224	253 841	224 508	78 550	28 325	1,83
2009	584 172	254 457	223 777	77 528	28 410	1,83
2010	582 360	254 551	222 596	76 860	28 353	1,83
%						
1950	100,0	39,2	28,9	15,9	16,1	..
1960	100,0	37,4	29,9	16,6	16,2	..
1970	100,0	42,5	32,8	14,8	9,9	..
1980	100,0	48,5	38,5	10,2	2,9	..
1990	100,0	44,7	39,1	12,7	3,5	..
2000	100,0	43,8	37,7	13,9	4,6	..
2005	100,0	43,2	38,2	13,8	4,8	..
2008	100,0	43,4	38,4	13,4	4,8	..
2009	100,0	43,6	38,3	13,3	4,9	..
2010	100,0	43,7	38,2	13,2	4,9	..

Eftersom åldersklassernas storlek varierar beroende på familjens livsskede, går det inte att göra en direkt jämförelse av det genomsnittliga antalet barn i familjerna vid olika tidpunkter. Siffrorna borde åldersstandardiseras. Inte heller det ger helt entydig information, eftersom den barnafödande åldern har ökat kontinuerligt. Sålunda kan man inte direkt jämföra de yngre åldersklasserna år 1985 med de nuvarande yngre åldersklasserna, redan nu är förstföderskorna i medeltal två år äldre än de var då. Sedan 1990-talet har det genomsnittliga antalet barn i barnfamiljer dock legat på en jämn nivå.

Utvecklingen under senare tid framgår av figur 6 med det genomsnittliga antalet hemmaboende minderåriga barn efter moderns åldersgrupp. Att föderskorna blivit äldre syns i att de mödrar som är över 40 år har nästan lika många barn i varje åldersgrupp som föregående år och klart fler än år 1990. Mödrar som är under 35 år har för sin del nästan lika många barn som året innan och år 1990.

Figur 6. Antalet barn i medeltal i barnfamiljer efter moderns ålder åren 1985, 1995, 2009 och 2010

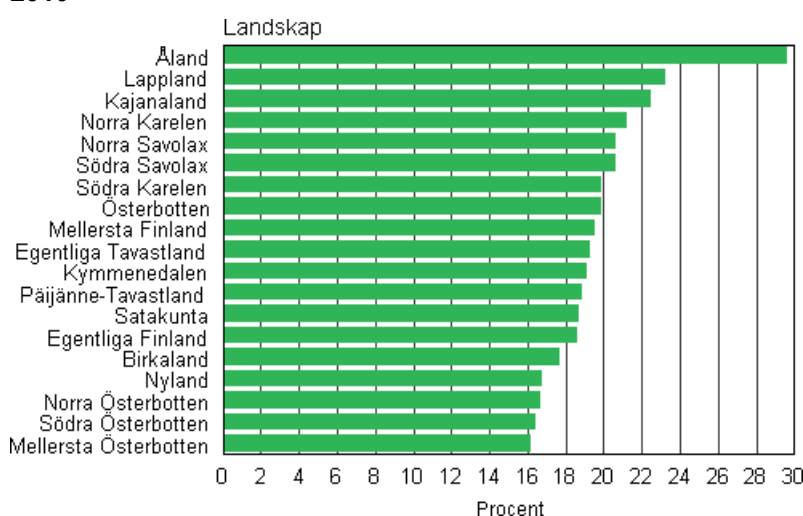
4. Inga regionala skillnader i hur vanligt det är med barnfamiljer

4.1 Mest sambofamiljer på Åland – minst i Mellersta och Södra Österbotten

Den vanligaste typen av barnfamilj i alla landskap är familjer som består av ett gift par, även om det också finns klara skillnader mellan landskapen. Skillnaderna beror på hur vanligt det är med familjer med sambor och enföräldersfamiljer i landskapet. På Åland och i Lappland finns det relativt sett flest sambor. Mellersta och Södra Österbotten representerar den andra ytterligheten.

På Åland är 30 procent av familjerna sambofamiljer, i Lappland 23 procent. I 14 landskap är de samboende parens andel högre än i landet i genomsnitt, i fem landskap är det lägre (figur 7).

Figur 7. Andelen sambofamiljer av barnfamiljerna efter landskap år 2010

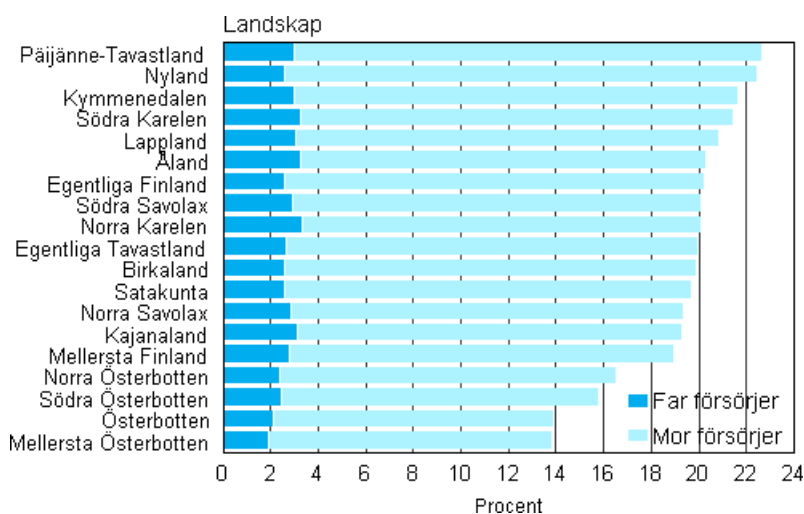

Sett till kommunnivå placerar sig de åländska kommunerna i täten i fråga om hur vanligt samboendet är. Av kommunerna i Fasta Finland är andelen störst i Luhanka i Mellersta Finland, där den är 33 procent. Av barnfamiljerna i Pelkosennimi är 32 procent sambofamiljer. I Savukoski är andelen sambor av barnfamiljerna 31 procent och i Nagu och Malax 30 procent. I Fasta Finland finns det lägsta antalet barnfamiljer med sambor i Larsmo, där det är 7 procent.

4.2 Flest enföräldersfamiljer i Päijänne-Tavastland och Nyland

Det finns också tydliga regionala variationer i hur vanligt det är med enföräldersfamiljer. I siffrorna över landskap avviker landskapen i Österbotten från de övriga landskapen, i en riktning mot den traditionella familjen (figur 8). Det finns minst enföräldersfamiljer där. Flest enföräldersfamiljer finns det i Päijänne-Tavastland och Nyland (23 %). I Päijänne-Tavastland är andelen hög på grund av Lahtis och i Nyland på grund av Helsingfors.

Figur 8. Andelen enföräldersfamiljer av barnfamiljerna efter landskap 2010

Variationerna mellan landskapen i andelen enföräldersfamiljer beror på olika andelar familjer med mor och barn. Andelen familjer med far och barn är 2–3 procent i alla landskap.

På kommunnivå finns det relativt sett flest enföräldersfamiljer, bland alla kommuner i Fasta Finland, i Helsingfors (29 %), Åbo och Hartola (27 %) samt Harjavalta och Lahtis (26 %). De högsta siffrorna i hela Finland finns på Åland (Sottunga 45 %, Brändö 30 % och Mariehamn 28 %), men när det gäller Sottunga och Brändö bör man beakta att redan en differens på några familjer i så små kommuner kan ändra procentandelarna en hel del.

Relativt sett minst enföräldersfamiljer i Fasta Finland finns det i kommunerna Larsmo (4 %), Pedersöre (5 %) och Yli-Ii (6 %). På Åland finns det minst på Vårdö (7 %).

Larsmo kan anses vara den mest traditionella kommunen i Finland, om man ser till familjestrukturen, eftersom kommunen har den lägsta andelen enföräldersfamiljer och på motsvarande sätt den högsta andelen familjer med gifta par. I Larsmo finns också Finlands femte högsta genomsnittliga antal hemmaboende minderåriga barn i barnfamiljer (2,74) efter Yli-Ii (2,88), Sievi (2,85), Merijärvi (2,84) och Perho (2,78). Medeltalet för hela landet är 1,83.

Majoriteten av fäderna och mödrarna i enföräldersfamiljer har civilståndet fränskild. Bara sex procent av männen är änklingar och bara tre procent av kvinnorna änkor. Upplösta samboförhållanden har ökat antalet ogifta i enföräldersfamiljer. Av familjerna med mor och barn är redan 41 procent av mödrarna ogifta, av fäderna 27 procent (tabell 3, kapitel 1).

5. Av 17-åringarna bor en femtedel bara med sin mor

I stället för att ha familjen som enhet kan man granska barnfamiljer med barnet som enhet. De två synsätten ger lite olika resultat. Till exempel 61 procent av barnfamiljerna var familjer med gifta par, men 66 procent av barnen bor i familjer med gifta par. Orsaken är att gifta par i medeltal har fler barn än sambofamiljer och enföräldersfamiljer. Av de minderåriga barnen bor, liksom året innan, 83 procent i familjer med två föräldrar (dvs. då barn till sambor och registrerade par inkluderas). Andelen har sjunkit med sju procentenheter från år 1985.

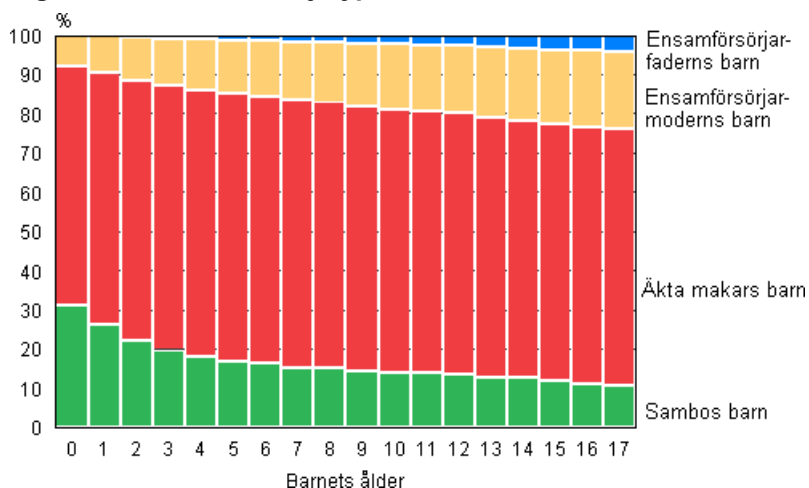
Tabell 8. Barn under 18 år efter familjetyp åren 1985–2010

År	Totalt	Äkta par	Registrerat partnerskap	Sambor	Moder	Fader
1985	1 136 027	959 580	..	61 386	102 413	12 648
1990	1 135 686	916 855	..	91 164	113 184	14 483
1995	1 150 562	858 255	..	125 222	148 706	18 379
2000	1 116 687	777 447	..	156 411	162 544	20 285
2005	1 084 865	727 638	131	172 898	162 875	21 323
2006	1 080 728	721 911	183	175 516	161 834	21 284
2007	1 076 522	716 804	216	176 801	161 184	21 517
2008	1 071 800	713 202	277	175 986	160 730	21 605
2009	1 068 554	708 684	331	175 951	161 755	21 833
2009	1 068 554	708 684	331	175 951	161 755	21 833
2010	1 064 470	704 953	397	175 563	161 427	22 130
Procent						
1985	100,0	84,5	..	5,4	9,0	1,1
1990	100,0	80,7	..	7,9	10,0	1,3
1995	100,0	74,6	..	10,9	12,9	1,6
2000	100,0	69,6	..	14,0	14,6	1,8
2005	100,0	67,1	0,0	15,9	15,0	2,0
2006	100,0	66,8	0,0	16,2	15,0	2,0
2007	100,0	66,6	0,0	16,4	15,0	2,0
2008	100,0	66,5	0,0	16,4	15,0	2,0
2009	100,0	66,3	0,0	16,5	15,1	2,0
2010	100,0	66,2	0,0	16,5	15,2	2,1

Av alla spädbarn som inte fyllt ett år bor 92 procent med båda sina föräldrar och 8 procent med sin ensamförsörjarmor (figur 9). Den förstnämnda procentandelen har ökat med bara en procentenhet på tio år, den sistnämnda har varit oförändrad.

Andelen barn som bor med sin mor eller far ökar med åldern. Av 17-åriga barn bor 20 procent bara med sin mor, för ett decennium sedan var andelen 17 procent. På motsvarande sätt bor fyra procent bara med sin far, vilket är samma procentandel som ett decennium tidigare.

Figur 9. Barn efter familjetyp och ålder 2010

5.1 Hos tre av fyra minst ett syskon hemma

Även om 44 procent av barnfamiljerna i slutet av år 2010 var enbarnsfamiljer var bara 24 procent av barnen samtidigt enda barnet i familjen. Av dessa barn är de flesta bara tillfälligt enda barnet, eftersom en del kommer att få syskon senare. En del har äldre syskon som redan fyllt 18 år eller flyttat hemifrån.

I slutet av år 2010 bodde 42 procent av barnen med ett syskon och rentav 34 procent hade minst två hemmaboende syskon. År 1985 hade bara 27 procent av barnen minst två hemmaboende syskon.

Tabell 9. Barn efter antalet minderåriga barn i familjen åren 1985–2010

År	Totalt	Antalet minderåriga barn i familjen			
		1	2	3	4-
1985	1 136 027	306 784	518 206	221 211	89 826
1990	1 135 751	286 529	500 680	243 504	105 038
1995	1 150 562	284 915	484 092	257 283	124 272
2000	1 116 687	268 369	461 516	255 075	131 727
2005	1 084 865	255 549	451 758	245 325	132 233
2006	1 080 728	254 705	451 428	242 382	132 213
2007	1 076 522	254 832	450 088	238 782	132 820
2008	1 071 800	253 841	449 016	235 650	133 293
2009	1 068 554	254 457	447 554	232 584	133 959
2010	1 064 470	254 551	445 192	230 580	134 147
Procent					
1985	100,0	27,0	45,6	19,5	7,9
1990	100,0	25,2	44,1	21,4	9,2
1995	100,0	24,8	42,1	22,4	10,8
2000	100,0	24,0	41,3	22,8	11,8
2005	100,0	23,6	41,6	22,6	12,2
2006	100,0	23,6	41,8	22,4	12,2
2007	100,0	23,7	41,8	22,2	12,3
2008	100,0	23,7	41,9	22,0	12,4
2009	100,0	23,8	41,9	21,8	12,5
2010	100,0	23,9	41,8	21,7	12,5

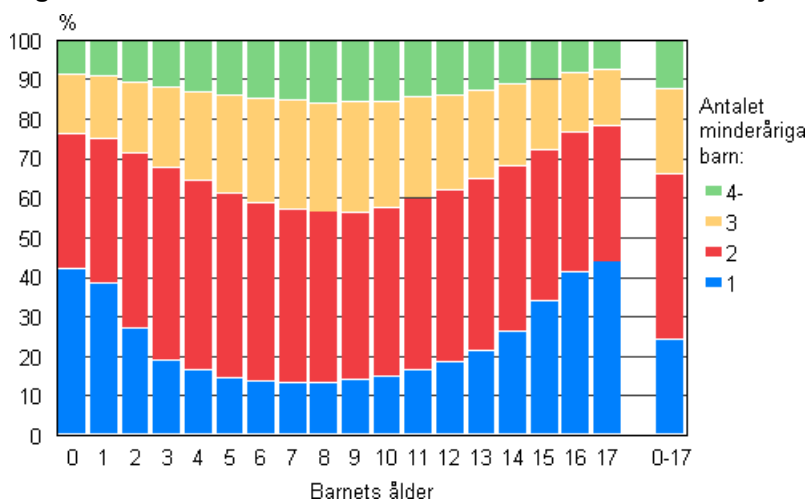
Ett tvärsnitt av familjestatistiken finns illustrerat i figur 10. Där presenteras barnen i barnfamiljer efter ålder och antalet barn i familjen. I definitionen av barn som är enda barnet i familjen har alla hemmaboende

barn under 18 år beaktats. Fyrtiotvå procent av alla barn under ett år är enda barnet, dvs. de är familjernas förstfödda. Den lägsta andelen enda barn finns bland 68-åringarna. Av dem är omkring 13 procent enda barnet.

Familjens andra barn föds tydligen senast då det första barnet är omkring 7 år. Å andra sidan är det sällan som ett äldre syskon redan fyllt 18 år. Då man kan anta att en del av 7-åringarna ännu kommer att få ett syskon och att en del har ett syskon som redan flyttat hemifrån, kan man sluta sig till att omkring 10 procent av barnen kommer att förbli enda barnet. Samma resultat får man om man räknar antalet barn i en tabell med alla kvinnor i Finland efter antalet födda barn.

Av figur 10 framgår att familjen är som störst bland 8–9-åringarna. Av dem bor 44 procent i familjer med minst tre minderåriga barn. Andelen är lika stor som året innan.

Figur 10. Barn efter ålder och antalet barn under 18 år i familjer 2010

5.2 Oftast moderns barn i ombildade familjer

Totalt 110 000 barn som inte fyllt 18 år växer upp i ombildade familjer (10 % av alla barn), liksom året innan. Av dessa är 33 100 makarnas gemensamma barn, som alltså har fötts i familjer där det tidigare fanns barn som var enbart moderns och/eller enbart faderns. Av de ombildade familjerna är 44 procent familjer där det också fötts gemensamma barn. Det finns 77 000 sådana barn som i ombildade familjer fått en ny social förälder (7 % av alla barn). Av dessa barn är 66 500 barn som modern har med sig in i familjen och 10 400 barn som fadern har med sig.

6. En förändring i flytten hemifrån bland unga vuxna?

Det är svårt att få en exakt bild av när barnen flyttar hemifrån, eftersom studerande inte tidigare betraktades som stadigvarande bosatta på studieorten. De var officiellt mantalsskrivna hos sina föräldrar. I juni 1994 trädde en ny lag i kraft som ger alla rätt att välja sin officiella bostadskommun. En del av de studerande använder sig av denna rätt. Utflyttningen från föräldrahemmet beskrivs nedan med antalet personer som har familjeställningen barn. Familjens barn kan visserligen bo kvar i föräldrahemmet och en make/maka kan flytta in eller barn födas. Då ingår emellertid inte den unga familjebildaren i statistiken som barn i sina föräldrars familj, utan som vuxen i en egen familj. En dylik boendeform är dock ytterst sällsynt i Finland.

Redan före lagändringen, från 1985 till 1993, hade den procentuella andelen ungdomar med familjeställningen barn minskat kraftigt. Också efter det att lagen trädde i kraft sjönk deras andel ytterligare ända fram till år 2009. År 2010 var andelen unga med familjeställningen barn oförändrad, även om antalet ökade något.

Tabell 10. Ungdomar i åldern 20–24 år med familjeställningen barn åren 1985–2010

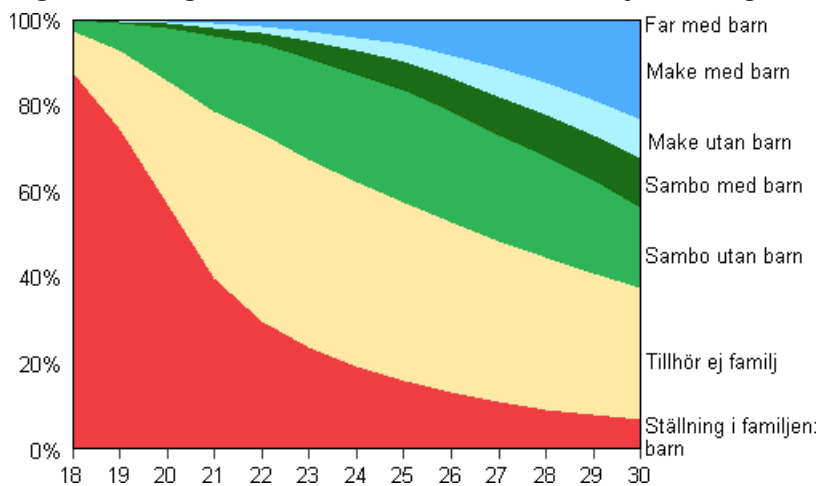
År	20-24 -åringar			Bor hos föräldrarna			Andelen barn som bor i föräldrahemmet av alla, %		
	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor	Totalt	Pojkar	Flickor
1985	377 267	192 738	184 529	203 186	126 280	76 906	53,9	65,5	41,7
1990	343 608	175 039	168 569	165 754	103 971	61 783	48,2	59,4	36,7
1995	305 051	156 008	149 043	126 448	79 642	46 806	41,5	51,0	31,4
2000	327 230	167 084	160 146	109 510	70 895	38 615	33,5	42,4	24,1
2005	333 936	170 710	163 226	96 473	63 875	32 598	28,9	37,4	20,0
2006	332 004	169 860	162 144	91 724	61 060	30 664	27,6	35,9	18,9
2007	327 266	167 344	159 922	88 109	58 520	29 589	26,9	35,0	18,5
2008	325 440	166 488	158 952	86 007	56 819	29 188	26,4	34,1	18,4
2009	324 472	165 988	158 484	85 080	55 871	29 209	26,2	33,7	18,4
2010	327 780	167 817	159 963	85 967	56 185	29 782	26,2	33,5	18,6

Flickorna flyttar hemifrån tidigare än pojkarna. Beväringsstiden är delvis en orsak till att pojkarna bor hemma, men skillnaden är för stor för att det skulle kunna vara den enda förklaringen.

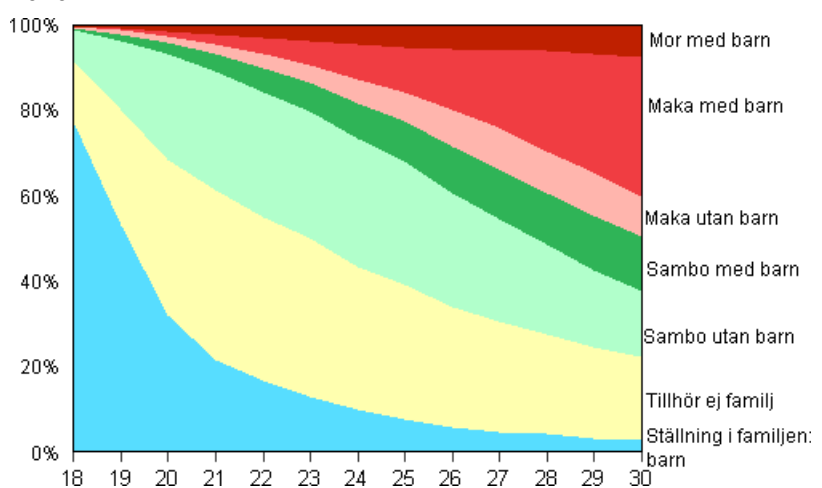
I dag har över 68 procent av flickorna flyttat hemifrån redan som 20-åringar, medan bara 41 procent av pojkarna gjort det. Bland flickorna sjönk procentandelen med en procentenhet, medan den bland pojkarna sjönk med två procentenheter från året innan.

Det finns 58 000 personer i Finland som har fyllt 30 år och som har ställningen barn i familjen. Av dem är 44 800 män, dvs. 77 procent. Antalet 30 år fyllda personer med familjeställningen barn har minskat med omkring tusen personer från året innan.

Figur 11A. Unga män i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2010

Figur 11B. Unga kvinnor i åldern 18–30 år efter familjeställning år 2010

7. Allt vanligare att bo ensam eller med någon

I slutet av år 2010 fanns det 2 537 200 bostadshushåll i Finland. Alla personer som stadigvarande bor i samma bostad bildar ett bostadshushåll. De personer som stadigvarande bor på anstalter bildar inte ett bostadshushåll och de räknas inte heller till bostadsbefolkningen. Det samma gäller för de personer vars bostad inte motsvarar definitionen på en bostad (se begrepp).

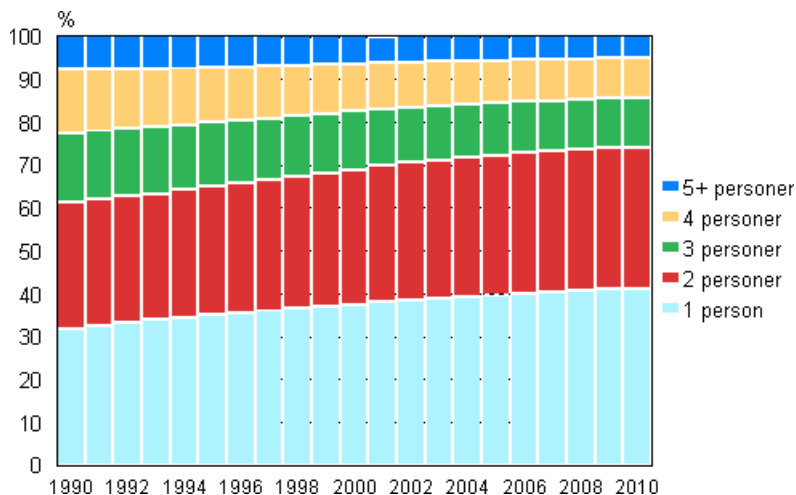
Antalet bostadshushåll ökade med 19 800 från året innan. Ökningen var 1 700 bostadshushåll större än året innan. Liksom tidigare, har antalet bostadshushåll med en resp. två personer ökat, men antalet tre personers bostadshushåll har minskat något. Antalet bostadshushåll med minst sju personer ökade med ett par hundra bostadshushåll. Övriga bostadshushåll har minskat till antalet.

I dag finns det flest en persons bostadshushåll. I folkräkningen år 1975 fanns det fortfarande flest bostadshushåll med två personer. Redan i följande folkräkning 1980 fanns det flest en persons bostadshushåll. Av alla bostadshushåll är 41 procent en persons bostadshushåll och en tredjedel två personers bostadshushåll. De större bostadshushållens andel är därmed 26 procent.

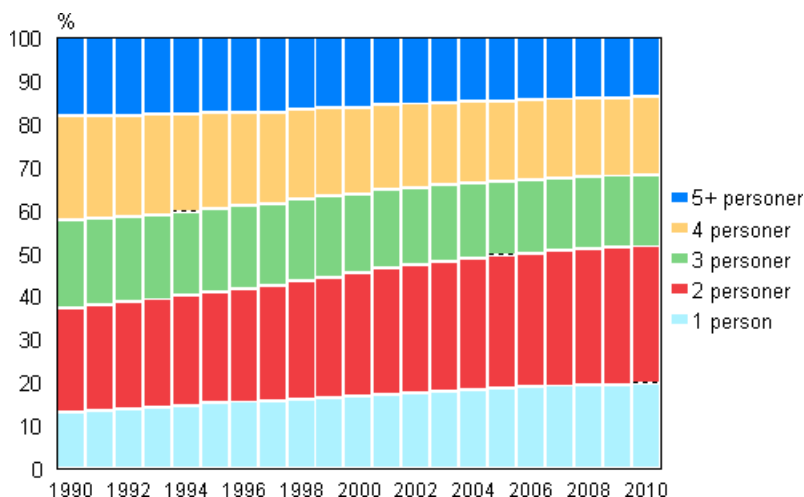
Tabell 11. Bostadshushåll efter personantal 1960–2010

År	Bostadshushållen totalt	Bostadshushåll efter personantal								Personer i bostadshushåll	Bostadshushållets medelstorlek
		1	2	3	4	5	6	7+			
1960	1 204 385	188 995	245 921	229 824	211 473	141 526	84 147	102 499	4 396 398	3,34	
1970	1 420 723	288 970	323 640	284 336	252 696	140 089	69 293	61 699	4 540 945	2,99	
1980	1 781 771	482 476	457 667	345 769	313 626	118 678	40 681	22 874	4 708 299	2,64	
1985	1 887 710	532 094	514 825	347 127	324 365	117 290	33 895	18 114	4 839 696	2,56	
1990	2 036 732	646 229	597 928	332 295	300 429	112 714	30 596	16 541	4 927 430	2,42	
1995	2 180 934	766 636	652 608	323 921	278 102	110 370	31 616	17 681	5 040 600	2,31	
2000	2 295 386	856 746	722 437	312 646	254 707	103 339	29 328	16 183	5 081 354	2,21	
2005	2 429 500	964 739	789 950	297 276	240 517	96 607	26 202	14 209	5 153 727	2,12	
2006	2 453 826	983 626	801 068	294 518	239 413	95 056	25 882	14 263	5 172 922	2,11	
2007	2 476 505	999 812	811 596	292 140	239 151	93 746	25 639	14 421	5 195 414	2,10	
2008	2 499 332	1 014 974	822 639	290 820	238 628	92 316	25 408	14 547	5 219 284	2,09	
2009	2 517 393	1 025 658	830 843	291 056	238 529	91 368	25 327	14 612	5 242 156	2,08	
2010	2 537 197	1 040 378	837 234	290 767	238 135	90 845	25 025	14 813	5 246 580	2,07	
Procent											
1960	100,0	15,7	20,4	19,1	17,6	11,8	7,0	8,5	-	-	
1970	100,0	20,3	22,8	20,0	17,8	9,9	4,9	4,3	-	-	
1980	100,0	27,1	25,7	19,4	17,6	6,7	2,3	1,3	-	-	
1985	100,0	28,2	27,3	18,4	17,2	6,2	1,8	1,0	-	-	
1990	100,0	31,7	29,4	16,3	14,8	5,5	1,5	0,8	-	-	
1995	100,0	35,2	29,9	14,9	12,8	5,1	1,4	0,8	-	-	
2000	100,0	37,3	31,5	13,6	11,1	4,5	1,3	0,7	-	-	
2005	100,0	39,7	32,5	12,2	9,9	4,0	1,1	0,6	-	-	
2006	100,0	40,1	32,7	12,0	9,8	3,9	1,1	0,6	-	-	
2007	100,0	40,4	32,8	11,8	9,7	3,8	1,0	0,6	-	-	
2008	100,0	40,6	32,9	11,6	9,5	3,7	1,0	0,6	-	-	
2009	100,0	40,7	33,0	11,6	9,5	3,6	1,0	0,6	-	-	
2010	100,0	41,0	33,0	11,5	9,4	3,6	1,0	0,6	-	-	

Figur 12. Bostadshushåll efter storlek 1990–2010

Figur 13. Bostadshushållsbefolkning efter bostadshushållets storlek 1990–2010

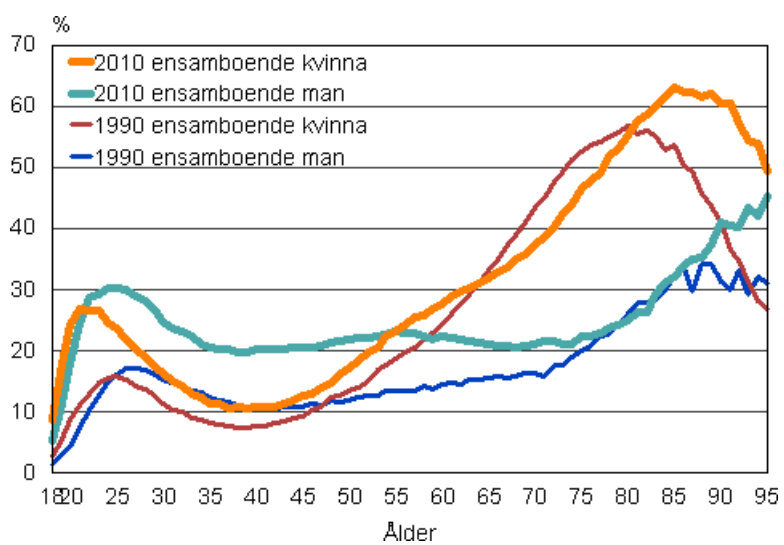

Bostadshushållen kan också studeras ur befolkningens synvinkel; dvs. hur många finländare det bor i ett bostadshushåll av en viss storlek. Andelen personer som bor ensamma har ökat gradvis från att för tjugo år sedan ha varit 13 procent av hela befolkningen till nuvarande en femtedel. Den största andelen av befolkningen (32 %) bor i två personers bostadshushåll. Minst hälften av 55–79-åringarna bor i bostadshushåll med två personer, dvs. barnen har redan flyttat ut och båda makarna lever fortfarande.

Överlag bor kvinnor oftare ensamma än män. Av de kvinnor som fyllt 15 år bor en fjärdedel ensamma, av männen 22 procent. Åldersmässigt fördelas ensamboendet litet olika. Förändringen är kraftigast i kvinnornas livscykel. När man är ung bor man ensam och det gör man också mest sannolikt när man är gammal. Mest sällan bor kvinnorna ensamma när de är ungefär 40 år, då 11 procent av kvinnorna i åldersklassen bor ensamma. I likhet med unga kvinnor bor också unga män ensamma. Männen ensamboende sjunker dock inte med åldern till en lika låg nivå som kvinnornas. Tjugotre procent av 33-åriga män bor ensamma och andelen är nästan oförändrad ända upp till 75-årsåldern. Männen ensamboende förklaras för sin del av skilsmässor. I en skilsmässa stannar barnen oftast hos modern och fadern bor därmed åtminstone temporärt ensam. En tredjedel av de män som fyllt 80 år bor ensamma.

Då man jämför ensamboendet med situationen år 1990, märker man att det ökat kraftigt i synnerhet bland yngre kvinnor och män, liksom bland gamla män och kvinnor. Kvantitativt sett är 64-åriga kvinnor den största åldersklassen som bor ensamma.

Figur 14. Andelen ensamboende män och kvinnor i resp. åldersklass 1990 och 2010

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Familjebefolkning och familjens medelstorlek åren 1950–2010

År	Familje totalt	Familjebefolkning	Folkmängd	Andel av familje- befolkningen, %	Familjens medelstorlek
1950	930 572	3 457 474	4 029 803	85,8	3,7
1960	1 036 270	3 855 037	4 446 222	86,7	3,7
1970	1 153 878	3 986 005	4 598 336	86,7	3,5
1980	1 278 102	4 023 091	4 787 778	84,0	3,1
1990	1 365 341	4 101 922	4 998 478	82,1	3,0
2000	1 401 963	4 053 850	5 181 115	78,2	2,9
2005	1 426 002	4 037 753	5 255 580	76,8	2,8
2006	1 431 376	4 039 944	5 276 955	76,6	2,8
2007	1 437 709	4 045 561	5 300 484	76,3	2,8
2008	1 444 386	4 051 662	5 326 314	76,1	2,8
2009	1 450 488	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8
2010	1 455 073	4 059 511	5 351 427	75,9	2,8

Tabellbilaga 2. Svenskspråkiga familjer efter typ och makarnas/föräldrarnas barnantal 31.12.2010

Familjetyp	Familjer totalt	Barnfamiljer					Personer i familjer	Ställning i familj: barn	
		Totalt	Familjer, antal barn under 18 år i familjen					Totalt	Under 18 år
			1	2	3	4-			
Familjer totalt	55 834	21 166	8 894	8 356	2 989	927	156 560	52 845	38 858
Äkta makar utan barn	21 162	-	-	-	-	-	42 324	-	-
Äkta makar med barn	16 722	12 251	4 112	5 142	2 233	764	66 728	33 284	24 682
Sambor med barn	4 677	4 225	2 017	1 730	404	74	17 282	7 928	7 004
Mor och barn	6 285	3 893	2 236	1 270	304	83	15 649	9 364	6 046
Far och barn	1 668	797	529	214	48	6	3 937	2 269	1 126
Sambor utan barn	5 320	-	-	-	-	-	10 640	-	-

Tabellbilaga 3. Äkta makar efter ordningsnummer för mannens och kvinnans äktenskap 31.12.2010

Familjetyp och ordningsnummer för mannens äktenskap	Totalt	Ordningsnummer för kvinnans äktenskap				
		1	2	3	4 -	Okänt
Alla äkta par	960 322	849 684	98 274	9 563	1 255	1 546
1	844 027	791 393	47 897	3 474	429	834
2	102 589	52 613	44 412	4 849	582	133
3	10 283	3 866	5 171	1 053	183	10
4 -	1 314	418	658	177	60	1
Okänt	2 109	1 394	136	10	1	568
Äkta par utan barn	513 889	446 594	58 905	6 483	950	957
1	445 377	417 528	24 921	2 130	304	494
2	59 561	25 910	29 700	3 421	453	77
3	6 695	2 062	3 691	791	143	8
4 -	886	219	483	134	49	1
Okänt	1 370	875	110	7	1	377
Äkta makar med barn	446 433	403 090	39 369	3 080	305	589
1	398 650	373 865	22 976	1 344	125	340
2	43 028	26 703	14 712	1 428	129	56
3	3 588	1 804	1 480	262	40	2
4 -	428	199	175	43	11	-
Okänt	739	519	26	3	-	191

Tabellbilaga 4. Familjer efter makarnas/föräldrarnas språk 31.12.2010

Hustruns/moderns språk	Totalt	Mannens/faderns språk									
		Finska	Svenska	Ryska	Estniska	Thaispråk	Kinesiska	Engelska	Somaliska	Annat eller okänt	Ingen far i familjen
Alla familjer	1 455 073	1 182 571	75 535	9 463	4 242	128	1 369	4 667	1 161	26 286	149 651
Finska	1 290 489	1 114 828	24 552	1 254	870	57	119	3 627	76	11 438	133 668
Svenska	73 764	18 337	47 881	37	42	10	8	307	7	850	6 285
Ryska	19 873	7 445	299	7 658	361	2	7	66	1	605	3 429
Estniska	7 678	2 747	157	168	2 803	-	2	23	3	201	1 574
Thaispråk	3 602	3 073	165	1	5	51	1	11	-	36	259
Kinesiska	2 226	759	53	6	5	-	1 133	25	1	92	152
Engelska	2 078	1 253	128	6	3	-	10	300	-	162	216
Somaliska	1 858	21	-	1	1	1	-	3	1 006	16	809
Annat eller okänt	23 227	6 474	632	189	43	6	65	236	18	12 305	3 259
Ingen mor i familjen	30 278	27 634	1 668	143	109	1	24	69	49	581	-

Tabellbilaga 5. Barnfamiljer efter föräldrarnas språk 31.12.2010

Moderns språk	Totalt	Faderns språk									Ingen far i familjen
		Finska	Svenska	Ryska	Estniska	Thai-språk	Somaliska	Engelska	Kinesiska	Annat eller okänt	
Alla familjer	582 360	427 649	26 693	4 455	2 113	51	921	2 477	633	15 422	101 946
Finska	503 224	396 174	8 735	406	349	24	54	1 917	47	5 745	89 773
Svenska	27 988	6 979	16 476	19	18	6	4	151	4	438	3 893
Ryska	10 561	3 285	153	3 762	177	2	-	31	3	336	2 812
Estniska	4 366	1 244	76	81	1 472	-	1	12	-	114	1 366
Thaispråk	1 789	1 434	75	-	3	18	-	7	1	14	237
Somaliska	1 585	7	-	1	-	-	819	3	-	9	746
Engelska	1 100	610	63	3	2	-	-	155	3	74	190
Kinesiska	1 088	369	22	1	1	-	-	12	529	27	127
Annat eller okänt	14 823	3 164	296	96	15	1	12	139	32	8 266	2 802
Ingen mor i familjen	15 836	14 383	797	86	76	-	31	50	14	399	-

Tabellbilaga 6. Familjer efter makarnas/föräldrarnas medborgarskap 31.12.2010

Hustruns/moderns medborgarskap	Totalt	Mannens/faderns medborgarskap										Annat eller okänt	Ingen far i familjen
		Finland	Ryssland	Estland	Thailand	Sverige	Kina	Somalia	Irak	F.d Serbien och Montenegro	USA		
Alla familjer	1 455 073	1 267 750	5 457	4 348	107	2 801	974	558	906	703	955	20 863	149 651
Finland	1 380 373	1 218 112	1 289	878	58	2 305	138	152	342	264	820	12 747	143 268
Ryssland	9 747	3 914	3 856	182	1	11	3	-	3	3	12	309	1 453
Estland	7 496	2 446	120	3 050	-	10	2	-	6	2	4	257	1 599
Thailand	3 367	3 062	-	3	42	2	-	-	-	1	1	27	229
Sverige	1 952	1 314	-	3	-	348	2	2	2	-	3	26	252
Kina	1 624	677	3	3	-	1	787	-	-	1	1	78	73
Somalia	1 062	198	-	-	1	2	-	370	-	1	1	15	474
Irak	927	253	-	1	-	-	-	-	494	-	-	16	163
F.d Serbien och Montenegro	765	182	-	2	-	-	-	-	-	364	-	90	127
USA	514	383	2	-	-	3	2	-	-	-	69	24	31
Annat eller okänt	16 968	7 616	107	120	4	47	28	5	43	53	27	6 936	1 982
Ingen mor i familjen	30 278	29 593	80	106	1	72	12	29	16	14	17	338	-

Tabellbilaga 7. Barnfamiljer efter föräldrarnas medborgarskap 31.12.2010

Moderns medborgarskap	Totalt	Faderns medborgarskap										Annat eller okänt	Ingen far i familjen	
		Finland	Russia	Estland	Thailand	Sverige	Somalia	Kina	Irak	F.d. Serbien och Montenegro	USA			
Alla barnfamiljer	582 360	460 333	2 587	2 215	43	1 125	420	410	640		474	521	11 646	101 946
Finland	541 078	435 030	623	396	26	965	98	68	208		160	456	6 699	96 349
Russia	4 926	1 635	1 804	88	1	7	-	1	2		1	5	159	1 223
Estland	4 356	1 162	51	1 583	-	5	-	-	4		1	4	144	1 402
Thailand	1 661	1 420	-	2	15	1	-	-	-		1	1	9	212
Sverige	909	624	-	1	-	64	1	1	1		-	3	10	204
Somalia	904	158	-	-	-	2	295	-	-		-	1	10	438
Kina	723	316	1	1	-	-	-	325	-		-	-	15	65
Irak	729	194	-	1	-	-	-	-	387		-	-	9	138
F.d. Serbien och Montenegro	583	140	-	-	-	-	-	-	-		264	-	56	123
USA	249	182	1	-	-	1	-	-	-		-	27	12	26
Annat eller okänt	10 406	4 133	56	68	1	29	3	7	28		38	12	4 265	1 766
Ingen mor i familjen	15 836	15 339	51	75	-	51	23	8	10		9	12	258	-

Tabellbilaga 8. Familjer efter makarnas/föräldrarnas födelse land 31.12.2010

Hustruns/moderns födelse land	Totalt	Mannens/faderns födelse land										Annat eller okänt	Ingen mor i familjen
		Finland	F.d. Sovjetunionen	Sverige	Estland	Thailand	F.d. Jugoslavien	Kina	Somalia	Vietnam	Irak		
Alla familjer	1 455 073	1 246 168	10 335	9 129	4 017	163	2 120	1 218	1 136	1 064	1 646	28 426	149 651
Finland	1 350 605	1 184 378	1 547	8 250	649	90	326	104	81	78	217	17 018	137 867
F.d. Sovjetunionen	20 572	7 945	7 465	75	685	1	19	7	2	-	20	864	3 489
Sverige	10 459	8 242	10	360	3	1	10	2	1	-	3	220	1 607
Estland	6 953	2 014	616	30	2 434	1	6	3	2	-	7	319	1 521
Thailand	3 680	3 264	-	32	5	53	2	1	-	4	2	50	267
F.d. Jugoslavien	2 056	112	3	1	2	-	1 470	-	-	-	4	144	320
Kina	2 069	762	4	11	5	-	1	1 024	1	16	-	115	130
Somalia	1 818	22	-	-	1	1	1	-	967	-	2	31	793
Viet Nam	1 678	303	-	5	2	5	1	16	1	900	-	39	406
Irak	1 666	33	-	-	1	-	-	1	1	-	1 237	73	320
Annat eller okänt	23 239	10 049	510	152	146	9	237	44	32	23	116	8 990	2 931
Ingen mor i familjen	30 278	29 044	180	213	84	2	47	16	48	43	38	563	-

Tabellbilaga 9. Barnfamiljer efter föräldrarnas födelse land 31.12.2010

Moderns födelse land	Totalt	Faderns födelse land										Annat eller okänt	Ingen far i familjen
		Finland	F.d. Sovjetunionen	Sverige	Estland	Thailand	F.d. Jugoslavien	Somalia	Irak	Vietnam	Kina		
Alla barnfamiljer	582 360	447 787	4 505	5 483	2 086	66	1 437	899	1 193	651	544	15 763	101 946
Finland	522 693	416 162	495	4 918	255	41	155	55	107	39	40	8 544	91 882
F.d. Sovjetunionen	10 310	3 400	3 346	38	304	1	14	1	12	-	4	443	2 747
Sverige	7 234	5 367	7	227	1	-	4	-	2	-	1	141	1 484
Estland	4 182	950	293	17	1 395	1	4	1	6	-	-	180	1 335
Thailand	1 824	1 512	-	15	3	19	2	-	2	2	-	25	244
F.d. Jugoslavien	1 485	58	3	-	-	-	1 047	-	4	-	-	92	281
Somalia	1 552	8	-	-	-	-	-	787	2	-	-	25	730
Irak	1 287	17	-	-	1	-	-	-	958	-	-	44	267
Viet Nam	1 104	152	-	3	2	2	1	1	-	559	5	22	357
Kina	998	360	1	6	1	-	-	-	-	9	471	38	112
Annat eller okänt	13 855	4 840	256	79	59	2	179	24	76	11	13	5 809	2 507
Ingen mor i familjen	15 836	14 961	104	180	65	-	31	30	24	31	10	400	-

Tabellbilaga 10. Familjer efter familjetyp och antalet hemmaboende barn under 18 år 31.12.2010

Familjetyp	Antalet hemmaboende barn i åldern 0-17 år					
	Totalt	1	2	3	4	5 -
Familjer totalt	582 360	254 551	222 596	76 860	18 432	9 921
Äkta makar med barn	356 943	129 766	147 768	56 739	14 134	8 536
Registrerat partnerskap	267	163	83	18	1	2
Sambor med barn	107 368	55 450	39 029	10 246	2 079	564
Mor med barn	101 946	58 377	31 681	9 032	2 084	772
Far med barn	15 836	10 795	4 035	825	134	47
Procentuell fördelning						
Familjer totalt	100.0	43.7	38.2	13.2	3.2	1.7
Äkta makar med barn	100.0	36.4	41.4	15.9	4.0	2.4
Registrerat partnerskap	100.0	61.0	31.1	6.7	0.4	0.7
Sambor med barn	100.0	51.6	36.4	9.5	1.9	0.5
Mor med barn	100.0	57.3	31.1	8.9	2.0	0.8
Far med barn	100.0	68.2	25.5	5.2	0.8	0.3

Tabellbilaga 11. Barnfamiljer efter antalet barn under 18 år och familjetyp 31.12.2010

Barn under 18 år	Totalt	Äkta makar	Registrerat partnerskap	Sambor	Mor med barn	Far med barn
Totalt	582 360	356 943	267	107 368	101 946	15 836
1	254 551	129 766	163	55 450	58 377	10 795
2	222 596	147 768	83	39 029	31 681	4 035
3	76 860	56 739	18	10 246	9 032	825
4	18 432	14 134	1	2 079	2 084	134
5	5 127	4 140	2	432	516	37
6	2 051	1 789	-	91	167	4
7	1 071	979	-	35	54	3
8	758	729	-	4	22	3
9	464	452	-	2	10	-
10	278	275	-	-	3	-
11	124	124	-	-	-	-
12	32	32	-	-	-	-
13	12	12	-	-	-	-
14	3	3	-	-	-	-
15	1	1	-	-	-	-

Tabellbilaga 12. Ombildade familjer efter familjens sammansättning och antalet barn 31.12.2010

Antal barn	Totalt	Familjens barn är					
		Endast moderns	Endast faderns	Moderns och faderns	Moderns och gemen- samma	Faderns och gemen- samma	Moderns, faderns och gemensamma
Alla ombildade familjer	53 265	24 947	3 046	2 020	20 346	2 140	766
1	18 722	16 439	2 283	-	-	-	-
2	18 910	7 008	638	865	9 430	969	-
3	10 907	1 259	107	731	7 727	835	248
4	3 443	192	13	314	2 378	256	290
5	922	36	4	79	604	45	154
6-	361	13	1	31	207	35	74
Äkta makar	26 612	9 574	1 255	828	13 011	1 422	522
1	7 289	6 342	947	-	-	-	-
2	9 319	2 654	256	367	5 457	585	-
3	6 735	482	42	298	5 176	579	158
4	2 328	81	6	113	1 745	188	195
5	670	11	3	35	468	37	116
6-	271	4	1	15	165	33	53
Sambor	26 653	15 373	1 791	1 192	7 335	718	244
1	11 433	10 097	1 336	-	-	-	-
2	9 591	4 354	382	498	3 973	384	-
3	4 172	777	65	433	2 551	256	90
4	1 115	111	7	201	633	68	95
5	252	25	1	44	136	8	38
6-	90	9	-	16	42	2	21

Tabellbilaga 13. Familjer efter barnens åldersgrupp och familjetyp 31.12.2010

Familjer med barn i åldersgruppen	Totalt	Familjetyp					
		Tvåföräldrarefamiljer			Ensamföräldrefamiljer		
		Totalt	Äktenskap ¹⁾	Samboende	Totalt	Mor med barn	Far med barn
0-2	159 580	143 506	100 114	43 392	16 074	15 551	523
0-3	195 687	173 499	122 782	50 717	22 188	21 228	960
0-6	286 057	245 576	178 548	67 028	40 481	37 768	2 713
0-16	555 082	445 447	340 987	104 460	109 635	95 600	14 035
0-17	582 360	464 578	357 210	107 368	117 782	101 946	15 836
0-24	671 976	527 553	412 428	115 125	144 423	121 509	22 914
0-29	692 119	541 381	425 181	116 200	150 738	125 858	24 880
0-79	743 897	563 968	446 714	117 254	179 929	149 651	30 278
3-4	112 918	97 522	75 908	21 614	15 396	14 336	1 060
3-6	191 764	162 491	126 777	35 714	29 273	26 937	2 336
5-6	110 714	93 550	74 989	18 561	17 164	15 647	1 517
5-14	366 577	291 546	233 732	57 814	75 031	65 426	9 605
7-8	107 774	89 590	73 047	16 543	18 184	16 310	1 874
7-10	186 794	152 449	123 778	28 671	34 345	30 473	3 872
7-12	251 364	202 172	163 774	38 398	49 192	43 150	6 042
7-15	343 535	269 586	218 903	50 683	73 949	63 607	10 342
7-17	402 211	311 064	253 694	57 370	91 147	77 223	13 924
9-12	188 215	151 087	123 807	27 280	37 128	32 349	4 779
13-15	162 075	125 974	105 417	20 557	36 101	30 494	5 607
16-17	118 691	90 258	77 201	13 057	28 433	23 386	5 047
18-20	118 330	90 076	78 595	11 481	28 254	22 258	5 996
18-24	158 234	119 054	104 534	14 520	39 180	30 176	9 004
18-29	179 923	134 116	118 359	15 757	45 807	34 797	11 010
21-24	52 778	39 597	35 730	3 867	13 181	9 643	3 538
25-29	27 118	19 465	17 974	1 491	7 653	5 378	2 275
30-34	13 128	8 742	8 179	563	4 386	3 104	1 282
35-39	9 102	5 468	5 220	248	3 634	2 753	881
40-49	18 112	7 879	7 594	285	10 233	8 350	1 883
50-	15 415	2 954	2 859	95	12 461	10 789	1 672

1) Inkl. registrerade partnerskap.

**Tabellbilaga 14. Familjernas barn i åldern 0–24 år efter familjetyp och adoptivbarn efter ålder
31.12.2010**

Ålder	Alla familjers barn	Äkta makar och barn	Registrerat partnerskap med barn	Sambor med barn ²⁾	Ensamförsörjare-moderns barn	Ensamförsörjare-faderns barn	Adoptivbarn	Ombildad familj ¹⁾		
								Moderns barn	Faderns barn	Gemensamma barn
0	60 822	36 930	63	19 026	4 722	81	34	604	3	4 544
1	60 387	38 879	51	15 751	5 546	160	80	329	9	4 280
2	59 685	39 482	40	13 278	6 578	307	151	679	34	3 919
3	59 064	39 700	34	11 666	7 179	485	152	1 144	107	3 572
4	59 342	40 142	30	10 776	7 769	625	207	1 644	155	3 164
5	58 050	39 434	23	9 867	7 973	753	265	2 255	248	2 803
6	58 197	39 485	19	9 481	8 369	843	346	2 860	343	2 573
7	57 076	38 926	29	8 744	8 427	950	354	3 363	400	2 124
8	56 073	37 943	12	8 500	8 610	1 008	397	3 846	473	1 838
9	56 421	37 998	13	8 205	9 047	1 158	337	4 250	549	1 444
10	57 048	38 216	15	8 000	9 452	1 365	308	4 568	692	1 064
11	57 717	38 396	10	8 126	9 725	1 460	302	5 064	748	765
12	57 067	38 057	7	7 652	9 777	1 574	246	5 324	823	447
13	59 262	39 272	9	7 614	10 626	1 741	256	5 764	908	275
14	60 622	39 759	11	7 632	11 207	2 013	255	6 024	1 046	123
15	62 837	40 926	11	7 561	11 973	2 366	218	6 233	1 205	66
16	63 709	41 504	12	7 167	12 460	2 566	206	6 501	1 337	34
17	61 091	39 904	8	6 517	11 987	2 675	203	6 056	1 337	22
18	55 944	37 134	7	5 685	10 557	2 561	173	1 942	481	16
19	42 389	28 609	7	3 970	7 699	2 104	188	1 189	291	15
20	29 046	19 787	2	2 443	5 186	1 628	151	.	.	.
21	19 998	13 745	2	1 433	3 584	1 234	96	.	.	.
22	14 604	10 160	2	1 071	2 435	936	76	.	.	.
23	11 626	8 092	1	742	2 034	757	47	.	.	.
24	9 806	6 772	..	558	1 795	681	40	.	.	.
0-6	415 547	274 052	260	89 845	48 136	3 254	1 235	9 515	899	24 855
0-17	1 064 470	704 953	397	175 563	161 427	22 130	4 317	66 508	10 417	33 057
0-24	1 247 883	829 252	418	191 465	194 717	32 031	5 088	.	.	.

1) Ombildad familj = En barnfamilj där alla minderåriga barn inte är makarnas gemensamma barn.

2) Inkluderar också barn, som är födda till ett sambopar mot slutet av året och fadern inte ännu har erkänt sitt faderskap.

Tabellbilaga 15. Barnen efter ålder och antalet familjens minderåriga barn som bor hemma 31.12.2010

Ålder	Antal familjens barn under 18 år					
	Totalt	1	2	3	4	5 -
0–17	1 064 470	254 551	445 192	230 580	73 728	60 419
0	60 822	25 397	20 766	9 058	2 889	2 712
1	60 387	23 070	22 139	9 372	3 089	2 717
2	59 685	15 928	26 566	10 593	3 561	3 037
3	59 064	11 158	28 687	11 943	3 959	3 317
4	59 342	9 617	28 495	13 326	4 393	3 511
5	58 050	8 336	26 958	14 468	4 504	3 784
6	58 197	7 831	26 184	15 405	4 814	3 963
7	57 076	7 488	24 871	15 815	4 833	4 069
8	56 073	7 342	24 202	15 467	4 987	4 075
9	56 421	7 789	23 887	15 793	4 899	4 053
10	57 048	8 323	24 275	15 408	5 025	4 017
11	57 717	9 422	25 080	14 610	4 776	3 829
12	57 067	10 508	24 666	13 794	4 516	3 583
13	59 262	12 614	25 685	13 304	4 230	3 429
14	60 622	15 769	25 284	12 570	3 940	3 059
15	62 837	21 109	24 065	11 256	3 590	2 817
16	63 709	26 166	22 383	9 683	3 098	2 379
17	61 091	26 684	20 999	8 715	2 625	2 068
Procentuell fördelning						
0–17	100,0	23,9	41,8	21,7	6,9	5,7
0	100,0	41,8	34,1	14,9	4,7	4,5
1	100,0	38,2	36,7	15,5	5,1	4,5
2	100,0	26,7	44,5	17,7	6,0	5,1
3	100,0	18,9	48,6	20,2	6,7	5,6
4	100,0	16,2	48,0	22,5	7,4	5,9
5	100,0	14,4	46,4	24,9	7,8	6,5
6	100,0	13,5	45,0	26,5	8,3	6,8
7	100,0	13,1	43,6	27,7	8,5	7,1
8	100,0	13,1	43,2	27,6	8,9	7,3
9	100,0	13,8	42,3	28,0	8,7	7,2
10	100,0	14,6	42,6	27,0	8,8	7,0
11	100,0	16,3	43,5	25,3	8,3	6,6
12	100,0	18,4	43,2	24,2	7,9	6,3
13	100,0	21,3	43,3	22,4	7,1	5,8
14	100,0	26,0	41,7	20,7	6,5	5,0
15	100,0	33,6	38,3	17,9	5,7	4,5
16	100,0	41,1	35,1	15,2	4,9	3,7
17	100,0	43,7	34,4	14,3	4,3	3,4

Tabellbilaga 16. Män med familj efter ålder och familjetyp 31.12.2010

Mannens ålder	Familjetyp						
	Totalt	Äkta makar utan barn	Äkta makar med barn	Sambor utan barn	Sambor med barn	Far med barn	Registrerat partnerskap
Åldersgrupper totalt	1 305 233	513 889	446 433	195 967	117 254	30 278	1 412
- 19	3 377	136	48	2 897	293	3	-
20 - 24	43 598	2 924	3 039	32 733	4 782	98	22
25 - 29	88 966	11 159	19 945	42 150	15 172	475	65
30 - 34	112 936	13 724	52 162	24 960	20 834	1 097	159
35 - 39	112 700	9 370	68 526	12 460	20 030	2 106	208
40 - 44	124 801	9 963	79 812	10 255	20 264	4 252	255
45 - 49	133 685	16 919	81 810	11 421	17 352	5 928	255
50 - 54	130 695	38 773	62 740	13 460	10 163	5 370	189
55 - 59	133 769	72 414	37 269	15 172	5 197	3 597	120
60 - 64	143 221	103 676	20 743	14 114	2 179	2 437	72
65 - 69	100 562	82 082	8 758	7 776	634	1 272	40
70 - 74	74 798	64 146	4 973	4 582	204	875	18
75 - 79	53 831	46 981	3 464	2 373	96	911	6
80 - 84	33 303	29 039	2 193	1 118	39	913	1
85 -	14 991	12 583	951	496	15	944	2
Procentuell fördelning							
Totalt	100.0	39.4	34.2	15.0	9.0	2.3	0.1
- 19	100.0	4.0	1.4	85.8	8.7	0.1	0.0
20 - 24	100.0	6.7	7.0	75.1	11.0	0.2	0.1
25 - 29	100.0	12.5	22.4	47.4	17.1	0.5	0.1
30 - 34	100.0	12.2	46.2	22.1	18.4	1.0	0.1
35 - 39	100.0	8.3	60.8	11.1	17.8	1.9	0.2
40 - 44	100.0	8.0	64.0	8.2	16.2	3.4	0.2
45 - 49	100.0	12.7	61.2	8.5	13.0	4.4	0.2
50 - 54	100.0	29.7	48.0	10.3	7.8	4.1	0.1
55 - 59	100.0	54.1	27.9	11.3	3.9	2.7	0.1
60 - 64	100.0	72.4	14.5	9.9	1.5	1.7	0.1
65 - 69	100.0	81.6	8.7	7.7	0.6	1.3	0.0
70 - 74	100.0	85.8	6.6	6.1	0.3	1.2	0.0
75 - 79	100.0	87.3	6.4	4.4	0.2	1.7	0.0
80 - 84	100.0	87.2	6.6	3.4	0.1	2.7	0.0
85 -	100.0	83.9	6.3	3.3	0.1	6.3	0.0

Tabellbilaga 17. Kvinnor med familj efter ålder och familjetyp 31.12.2010

Kvinnans ålder	Familjetyp						
	Familjetyp totalt	Äkta makar utan barn	Äkta makar med barn	Sambor utan barn	Sambor med barn	Mor med barn	Registrerat partnerskap
Åldersgrupper totalt	1 424 984	513 889	446 433	195 967	117 254	149 651	1 790
- 19	9 502	456	166	7 643	708	524	5
20 - 24	69 851	5 322	6 501	44 543	8 471	4 945	69
25 - 29	114 691	14 920	31 403	39 397	18 771	10 004	196
30 - 34	132 800	12 809	65 683	18 292	21 748	13 951	317
35 - 39	130 321	8 034	74 978	8 991	20 379	17 642	297
40 - 44	147 048	10 161	83 175	8 487	19 991	24 912	322
45 - 49	154 087	22 368	78 745	11 513	15 239	25 972	250
50 - 54	144 114	52 284	52 406	14 369	7 658	17 258	139
55 - 59	138 702	84 785	26 502	15 595	2 904	8 824	92
60 - 64	137 813	105 608	13 062	13 062	926	5 109	46
65 - 69	92 735	76 767	5 724	6 724	239	3 245	36
70 - 74	67 938	56 723	3 777	3 986	115	3 322	15
75 - 79	45 851	36 822	2 560	2 020	61	4 384	4
80 - 84	27 156	20 226	1 303	870	32	4 723	2
85 -	12 375	6 604	448	475	12	4 836	-
Procentuell fördelning							
Åldersgrupper totalt	100.0	36.1	31.3	13.8	8.2	10.5	0.1
- 19	100.0	4.8	1.7	80.4	7.5	5.5	0.1
20 - 24	100.0	7.6	9.3	63.8	12.1	7.1	0.1
25 - 29	100.0	13.0	27.4	34.4	16.4	8.7	0.2
30 - 34	100.0	9.6	49.5	13.8	16.4	10.5	0.2
35 - 39	100.0	6.2	57.5	6.9	15.6	13.5	0.2
40 - 44	100.0	6.9	56.6	5.8	13.6	16.9	0.2
45 - 49	100.0	14.5	51.1	7.5	9.9	16.9	0.2
50 - 54	100.0	36.3	36.4	10.0	5.3	12.0	0.1
55 - 59	100.0	61.1	19.1	11.2	2.1	6.4	0.1
60 - 64	100.0	76.6	9.5	9.5	0.7	3.7	0.0
65 - 69	100.0	82.8	6.2	7.3	0.3	3.5	0.0
70 - 74	100.0	83.5	5.6	5.9	0.2	4.9	0.0
75 - 79	100.0	80.3	5.6	4.4	0.1	9.6	0.0
80 - 84	100.0	74.5	4.8	3.2	0.1	17.4	0.0
85 -	100.0	53.4	3.6	3.8	0.1	39.1	0.0

Kvalitetsredovisning, familjer 2010

1. Relevans av statistikuppgifterna

Primärmaterialet utgörs av den befolkning som enligt Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem var fast bosatt i Finland 31.12.2010.

Befolkningsregistercentralen och magistraten upprätthåller befolkningsdatasystemet i Finland. Den senaste mantalsskrivningen i Finland verkställdes 1.1.1989. Därefter har befolkningsdatasystemet uppdaterats med ändringsanmälningar. Befolkningsdatalagen fastställer de uppgifter som skall registreras i befolkningsdatasystemet (11.6.1993/507). Anmälningar om befolkningsförändringar vid årsskiftet väntas till den sista januari (lag om ändring av 18 § befolkningsdatalagen 24.11.1995). Befolkningsregistercentralen levererar i början av februari till Statistikcentralen uppgifterna om befolkningen vid årsskiftet.

Statistikcentralen har till uppgift att utarbeta statistik och göra utredningar som gäller samhällsförhållandena (Lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Till dessa hör också familjestatistik. Statistikcentralens arbetsordning fastställer att enheten för individstatistik gör upp familjestatistiken (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-1149-11).

Begrepp

Antalet barn är det antal personer som bor hemma och som har ställningen barn inom familjen. Med antalet barn i barnfamilj avses antalet hemmaboende barn som inte fyllt 18 år.

Som **barn** betraktas i familjestatistiken följande personer som bor tillsammans med sina föräldrar:

- biologiska barn
- adoptivbarn samt
- biologiska barn och adoptivbarn till den ena maken/makan

Fosterbarn och barn som bara omfattas av försörjningsförhållande betraktas inte som barn i familjen.

Definitionen av barn har sedan år 1990 ändrats så att en person som bor tillsammans med sina föräldrar klassificeras som barn oberoende av civilstånd om han/hon inte själv har make/maka eller barn i samma bostadshushåll. Tidigare klassificerades bara ogifta personer som barn. Detta innebär att en änka/änkling eller en frånskild person som år 1990 bodde hos sina föräldrar föll utanför familjen. Från och med år 1992 hör han/hon till familjen.

En **barnfamilj** är en familj med minst ett hemmaboende barn som inte fyllt 18 år.

Med **bostad**, dvs. bostadslägenhet, avses en helhet som är avsedd för åretruntboende och som består av ett eller flera bostadsrum och som är utrustad med kök, kokvrå eller kokutrymme. En bostad bör ha en lägenhetsyta på minst 7 m². Varje bostad skall ha en egen direkt ingång. Som ingång räknas också en separat ytterveranda (farstu) i t.ex. ett egnahemshus. Om inträde till bostaden förutsätter passage via utrymmen som egentligen hör till en annan bostadslägenhet, anses den förstnämnda inte utgöra en separat bostadslägenhet, utan de två helheterna bildar en enda bostadslägenhet.

Till **bostadsbefolkningen** hör alla personer som enligt befolkningsdatasystemet vid utgången av året var stadigvarande bosatta i egentliga bostäder. Personer som stadigvarande bor på anstalt eller internat eller utomlands eller är bostadslösa hör inte till bostadsbefolkningen. Personer som bor i byggnader som klassificerats som internat och vars bostäder inte uppfyller definitionen på bostadslägenhet, räknas inte till bostadsbefolkningen.

Familjepopulationen avviker från bostadsbefolkningen i det att den förra även omfattar personer som bor på internat

Ett **bostadshushåll** bildas av alla de personer som stadigvarande bor i samma bostadslägenhet. I bostadshushåll ingår inte personer som enligt befolkningsdatasystemet stadigvarande bor på anstalt eller utomlands, personer som är bostadslösa och personer med okänd vistelseort. Bostadshushåll kan inte heller bildas av personer som bor i byggnader som har klassificerats som internat och vars bostäder inte motsvarar definitionen på en bostadslägenhet.

En **familj** utgörs av gifta eller samboende par eller sammanboende personer som registrerat sitt förhållande och av deras barn, av endera föräldern tillsammans med sina barn, samt av gifta och samboende par samt personer som registrerat sitt parförhållande utan barn.

Personer av samma kön har kunnat registrera sitt parförhållande fr.o.m. 1.3.2002.

Personer utanför kärnfamiljen som bor i bostadshushåll hör inte till familjebefolkningen, även om de är släktingar. Om de utgör en egen familj hör de däremot till familjebefolkningen. Syskon eller kusiner som bor tillsammans är inte en familj, och hör inte till familjebefolkningen. En person som bor ensam eller tillsammans med en person av samma kön hör inte till familjebefolkningen.

Familjer som bor på internat hör till familjebefolkningen. Däremot bildar personer som bor på anstalt inte familjer i statistiken.

En familj kan omfatta högst två på varandra följande generationer. Om bostadshushållet omfattar flera generationer bildas familjen utgående från den yngsta generationen. Detta innebär att t.ex. en svärmor eller svärfar som bor tillsammans med sitt barns familj faller utanför familjen om inte också maken/makan bor i samma bostad. I sådana fall bildar det äldre paret en egen familj. Barnfamiljer är familjer med minst ett barn under 18 år.

Familjerna indelas i följande typer:

- ~ gift par utan barn
- ~ sambor utan barn
- ~ gift par med barn
- ~ sambor med barn
- ~ registrerat par, män, utan barn

- ~ registrerat par, män, med barn
- ~ registrerat par, kvinnor, utan barn
- ~ registrerat par, kvinnor, med barn
- ~ mor och barn
- ~ far och barn

Gift eller samboende par utan barn avser ett par som aldrig har haft barn eller vars barn inte längre bor med föräldrarna. ”Äkta par och sambor med barn” omfattar förutom par med gemensamma barn också par med barn som inte är gemensamma.

Registrerade parförhållanden har för att integritetsskyddet skall upprätthållas klassificerats tillsammans med äktenskap i de kommunvisa tabellerna.

Hustru. Vid tabelleringen av registrerade partnerskap tillsammans med äkta par eller sambor avses med hustru den yngre parten i ett registrerat partnerskap.

Man. Vid tabelleringen av registrerade partnerskap tillsammans med äkta par eller sambor avses med man den äldre parten i ett registrerat partnerskap.

En man med familj är en make eller sambo, en far med barn och båda parterna i ett manligt registrerat partnerskap.

En kvinna med familj är en maka eller sambo, en mor med barn och båda parterna i ett kvinnligt registrerat partnerskap.

Med **makar** avses äkta makar eller sambor eller parter i ett registrerat partnerskap, om inte något annat framgår av sammanhanget.

I en **ombildad familj** är ett barn som inte fyllt 18 år bara den ena makens barn. Alla barn är inte makarnas gemensamma.

Samboende par bildas av personer av motsatta kön som stadigvarande bor i samma bostad, om de fyllt 18 år och om deras ålderskillnad är mindre än 16 år, och de inte är syskon. Om paret har ett gemensamt barn tillämpas inte dessa regler. Samboende personer av samma kön betraktas inte som samboende par. Bara registrerade partnerskap statistikförs.

Familjemedlemmarna indelas efter ställning i familjen på följande sätt:

- ~ äkta make/maka utan barn
- ~ äkta make/maka med barn
- ~ sambo utan barn
- ~ sambo med barn
- ~ partner i registrerat parförhållande utan barn
- ~ partner i registrerat parförhållande med barn
- ~ far/mor utan make/maka/sambo
- ~ barn

Till barn räknas i familjestatistiken, oberoende av ålder, alla egna eller adopterade barn, makens/makans biologiska eller adopterade barn som bor tillsammans med föräldrarna. Fosterbarn eller försörjda barn räknas inte med.

2. Metodbeskrivning

Ett dataprogram grupperar personerna i bostadshushåll på basis av koden för deras stadigvarande hemvist. För varje person som stadigvarande bor i bostaden ingår personbeteckning för föräldrar, make/maka och samtliga barn. Programmet bildar familjerna på basis av dessa personbeteckningar.

Före år 1990 gjordes slutledningen om sambopar bara på basis av makarnas gemensamma barn. Det förnyade program som nu är i bruk betraktar två personer som sambor, efter att ha bildat äkta par, om personerna delar bostad, är minst 18 år gamla och av olika kön samt om de inte är syskon och har en åldersskillnad på högst 15 år. Om paret har ett gemensamt barn tillämpas inte reglerna om ålder och åldersskillnad.

En kvinna som enligt de tidigare begreppen var ensamförsörjande mor, förs nu till sambor om hon bor med en man i lämplig ålder. Likaså bildar dottern i familjen och en man i lämplig ålder, som eventuellt bor tillsammans med familjen, ett samboende par.

Bildandet av familjer försvåras av att befolkningsdatasystemet inte anger om en person som bor med familjen är underhyresgäst. Enligt tillförlitlighetsundersökningen för folkräkningen 1990 var antalet underhyresgäster i Finland då under 20 000. Antalet fall där en underhyresgäst har betraktats som hyresvärdens sambo kan alltså inte vara betydande. Det förutsätts ju att underhyresgästen är i lämplig ålder och av annat kön än hyresvärdens.

Om det finns flera möjliga kandidater till sambo väljer programmet den som i ålder är närmast personen. Programmet definierar sambopar för högst fyra personer utan make/maka.

Av personer som stadigvarande bor på anstalt bildas inte familjer.

3. Felfrihet och exakthet

I Finland innehar familjestatistikern en privilegierad ställning, eftersom det finns ett befolkningsdatasystem där varje person utöver personbeteckning har en hemortsbeteckning som anger i vilken bostad han eller hon bor. Familjestatistik kan framställas för hela befolkningen på årlig basis, snabbt och utan att belasta folk med dyra enkäter. För närvarande kan det bara göras i Finland och Danmark.

När man för personer till familjer på basis av befolkningsdatasystemet uppstår det problem närmast i två avseende:

1. Till en familj kan sammanföras bara personer som är "skrivna" i samma bostad.
2. Sambopar (äktenskapsliknande förhållanden) baserar sig på slutledning.

1. Enligt internationella definitioner kan en familj också bildas på basis av officiell hemvist, så som i Finland. Emellertid upptas familjer där t.ex. den ena maken på grund av arbete är skriven på annan ort inte i statistiken som fullständiga, även om maken vistas med familjen under veckoslut och semestrar.

Dessutom kan ett par bo ihop, trots att någondera parten fortsättningsvis är skriven annorstädes, t.ex. hos den förra maken/makan.

I Finland bor dock de flesta människor där de är skrivna. Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem kan allmänt taget anses mycket täckande. För att en person skall få en personbeteckning måste han/hon registreras i befolkningsdatasystemet. I praktiken är det omöjligt att leva i Finland utan personbeteckning. Lagligt arbete, att öppna ett bankkonto, att sköta ärenden med myndigheter osv. förutsätter en personbeteckning. Man kan anta att det i Finland inte finns betydande antal personer som arbetar 'svart' under perioder på t.ex. mer än ett år och som får lön kontant. En vistelse på minst ett år är en förutsättning för registrering bland befolkningen i Finland.

Efter indragningen av mantalsskrivningen har befolkningsdatasystemet sedan år 1989 upprätthållits enbart på basis av anmälningar om befolkningsförändringar. Den tillförlitlighetsundersökning som gjorts om befolkningsdatasystemet beträffande adresser berättar om anmälningarnas riktighet.

Befolkningsregistercentralen beställer årligen av Statistikcentralen en urvalsundersökning om adressuppgifternas felfrihet. Omkring 11 000 personer tillfrågas om deras adress i befolkningsdatasystemet är korrekt. I undersökningen år 2010 var uppgiften korrekt gällande 99,0 procent av svarspersonerna. Urvals bortfallet var 13,4 procent. Vid bortfall försökte man kontrollera adresserna i andra källor. Man kunde då fastställa att adressen var korrekt för 92,2 procent av personerna i bortfallet, för 4,6 procent var den inkorrekt och för 3,2 procent kunde den inte kontrolleras. Om man förmodar att alla de uppgifter i bortfallet som inte kunde kontrolleras var inkorrekta, hade den slutliga andelen korrekta adresser varit 98,1 procent.

I samband med kommunalvalen avslöjar returnerade anmälningar om utlänningars rösträtt i allmänhet omkring 1 000 personer, som flyttat från landet utan flyttningsanmälan och som således fortsättningsvis är statistikförda i befolkningen. Befolkningsregistercentralen avlägsnar dessa före följande årsskifte ur den i landet bosatta befolkningen i befolkningsdatasystemet

För de ungas del har situationen å andra sidan förbättrats genom den nya hemkommunslagen. Nu kan studerande vara skrivna på studieorten, vilket inte tidigare var möjligt.

2. Att sluta sig till förekomsten av äktenskapsliknande förhållanden utgående från befolkningsdatasystemet är mera problematiskt. Ett alternativ vore att lämna barnlösa sambopar helt utanför statistiken och bara bilda sambopar utgående från gemensamma barn. Då statistikens syfte ändå är att beskriva samhället så trovärdigt som möjligt, kommer vi säkert närmare sanningen om sambopar definieras på basis av gemensam adress än om de lämnas utanför statistiken.

Programmet gör säker härledning om sambopar som de facto inte existerar, men å andra sidan gör det inte härledning om de sambopar som är yngre än 18 år, och inte heller de där ålderskillnaden överstiger 15 år. Antalet sambopar ligger dock mycket nära det tal som man fått genom intervjuundersökningar.

År 1989 kartlades samboparen ännu genom en särskild intervjuundersökning. Intervjuerna gällde personer, inte familjer. Frågan ställdes bara till personer vars civilstånd inte var "gift". På basis av urvalet uppskattades antalet samboende personer i åldern 15–64 år i Finland till 372 000. I därpå följande års familjestatistik fick man genom tillämpning av den adressbaserade definitionen som resultat att 370 000 personer i åldern 18–64 år var samboende. Av dessa hade emellertid en del civilståndet "gift". Urvalen gav vid handen att antalet samboende personer under den senare delen av 1980-talet årligen ökade med omkring 20 000.

Med beaktande av skillnaderna i åldersgränser och i civilståndets betydelse när man gör slutledning om sambo, kan man konstatera att antalet sambopar som baserar sig på slutledning är en aning lägre än det antal som urvalsundersökningar av det verkliga förhållandet ger vid handen. Slutledningen av antalet sambopar ger emellertid en tillräckligt god bild av familjestrukturen i samhället. På detta sätt kan man följa med åt vilket håll utvecklingen går, samtidigt som man kan studera olika familjetyper som större grupper för sig. Man måste emellertid vara försiktig då man drar slutsatser på individnivå utgående från dessa par.

4. Tidsenlighet och rättidighet

Statistikcentralen daterar befolkningen vid årsskiftet årets sista dag. Sedan år 1999 har man som områdesindelning använt områdesindelningen den första dagen följande år. De kommuner som sammanslås årets första dag har redan statistikförts i statistiken för föregående års sista dag. Statistiken vid årsskiftet kan vid behov också framställas på basis av kommunindelningen före kommunsammanslagningen.

5. Tillgänglighet och transparens

Den första familjestatistiken erhålls från folkräkningarna åren 1950 och 1960. Sedan år 1970 har folkräkningarna gjorts med fem års intervaller. Dessutom har familjeuppgifter publicerats åren 1977, 1978, 1982, 1984 och 1987. Fr.o.m. år 1992 har familjestatistik framställts årligen. En familjepublikationen har producerats årligen sedan år 1994.

När det gäller familjer har uppgifter sammanslagits om arbete, löner, boende etc. under folkräkningsåren. Under övriga år fås endast demografiska uppgifter om familjerna.

Av dem som lever i äktenskap gjordes under åren 1980–1989 årligen i samband med arbetskraftsundersökningen en översikt som bygger på ett urval av omkring 10 000 personer.

Från år 1870 till år 1930 gjordes det vart tionde år en folkräkning i de större städerna, som bygger på personblanketter. Av dessa folkräkningar fås något slags uppgifter om hushåll.

Primäruppgifter om familjer finns tillgängliga i elektronisk form kommunvis eller med en större områdesindelning i Statistikcentralens avgiftsfria informationstjänst Familjer på Internet under adress: http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

Allmänna uppgifter och långa tidsserier beträffande hela landets familjer finns på ingångssidan till befolkningsstatistik under adress: http://www.stat.fi/til/perh/index_sv.html

Mera specificerade uppgifter om familjer, bl.a. efter kommunens delområde, finns under den avgiftsbelagda elektroniska informationstjänsten. Mera information om tjänsten ges under adress: http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

Informationstjänsten Altika har också kommunvisa uppgifter om familjer från och med år 1980. Mera information om Statistikcentralens avgiftsbelagda tjänster finns under adress: http://www.stat.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

6. Jämförbarhet

Familjeuppgifterna är inte helt jämförbara före och efter år 1990, då sambor började härledas utgående från sammanboende. I familjepublikationen har man med hjälp av urvalsundersökningar estimerat familjefördelningen, inklusive sambor som inte har gemensamma barn, i hela landet beträffande åren 1960 och 1970. Siffrorna för åren 1980 och 1985 har tagits ur det ursprungliga materialet med en ny klassificering. I och med att sambor beaktas i statistiken ökar antalet familjer och samtidigt minskar antalet ensamförsörjare, eftersom en del av ensamförsörjarna är sambor med en ny make/maka.

Det faktum att det efter år 1990 inte längre görs begränsningar i civilståndet för en person vars familjeställning klassificeras som barn ökar likaså antalet familjer. Nu bildar t.ex. en frånskild person, som har återvänt för att bo tillsammans med sin mor, en familj med sin mor. Tidigare statistikfördes mor och barn som utanför familjebefolkningen.

7. Tydlighet och konsistens

Siffrorna i den demografiska statistiken avviker från vissa familjesiffror som bygger på folkräkningen. I folkräkningsstatistiken finns begreppet bostadshushållsbefolkning, vilket innebär att de familjer vars bostad inte fyller kriterierna för bostad faller bort från familjestatistiken.

Förfrågningar

Marjut Pietiläinen (09) 1734 2798

Timo Nikander (09) 1734 3250

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Befolknings- och dödsorsaksstatistik, Statistikcentralen